

ВПЛИВ ВІЙНИ НА РОЗВИТОК ЛОКАЛЬНОЇ ІТ-ІНДУСТРІЇ В ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ*

* пріоритетні області – Дніпропетровська, Донецька,
Київська, Запорізька, Луганська та Харківська

IT RESEARCH RESILIENCE

єдине комплексне детальне дослідження тех-індустрії України під час війни, що має на меті не лише зафіксувати поточний стан, а й змодельовати майбутні сценарії.

НАШ ПІДХІД ДО ДОСЛІДЖЕННЯ

Враховуючи масові переміщення ІТ-спільноти та загалом динамічність ситуації в країні під час війни, основа вибірки IT Research Resilience формувалась з врахуванням попередньої оцінки основних напрямків внутрішніх переміщень.

В результаті оцінки було виявлено, що топ-регіонами переміщень є Львівська, Івано-Франківська, Тернопільська, Закарпатська, Чернівецька, Рівненська та Волинська області.

Відповідно, проведення опитування із спеціалізованою модульною вибіркою в цих областях забезпечило покриття основного масиву представників ІТ-спільноти, які перебували на території України в період дослідження.

ЗМІСТ

1. ІТ-ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

- 1.1 Основні показники української ІТ-індустрії
- 1.2 Зміна ландшафту ІТ-ринку внаслідок війни
- 1.3 Основні показники локальної ІТ-індустрії
- 1.4 Профіль переміщених ІТ-спеціалістів та особливості релокації
- 1.5 Базові параметри щодо готовності залишитись в областях Заходу України для релокованих ІТ-спеціалістів
- 1.6 Робочий портрет переміщених ІТ-фахівців
- 1.7 Зміни в роботі переміщених ІТ-спеціалістів у зв'язку з війною
- 1.8 Формат зайнятості переміщених ІТ-спеціалістів
- 1.9 Оцінка доходів та витрат ІТ-спеціалістів
- 1.10 Структура витрат переміщених ІТ-спеціалістів

2. МІГРАЦІЙНІ НАСТРОЇ ТА СТРАТЕГІЇ МАЙБУТНЬОГО

- 2.1 Загальні міграційні установки
- 2.2 Сценарії майбутнього
- 2.3 Фактори зміни міграційних установок

3. ЕКОНОМІКА ВІЙНИ

- 3.1 Ділова активність, доходи та витрати компаній
- 3.2 Мобілізація та особливості компенсаційної політики
- 3.3 Працівники та контрактори: попит на кадри, найм, резерв
- 3.4 Здоров'я компанії за оцінками CEO
- 3.5 Плани щодо відкриття нових офісів

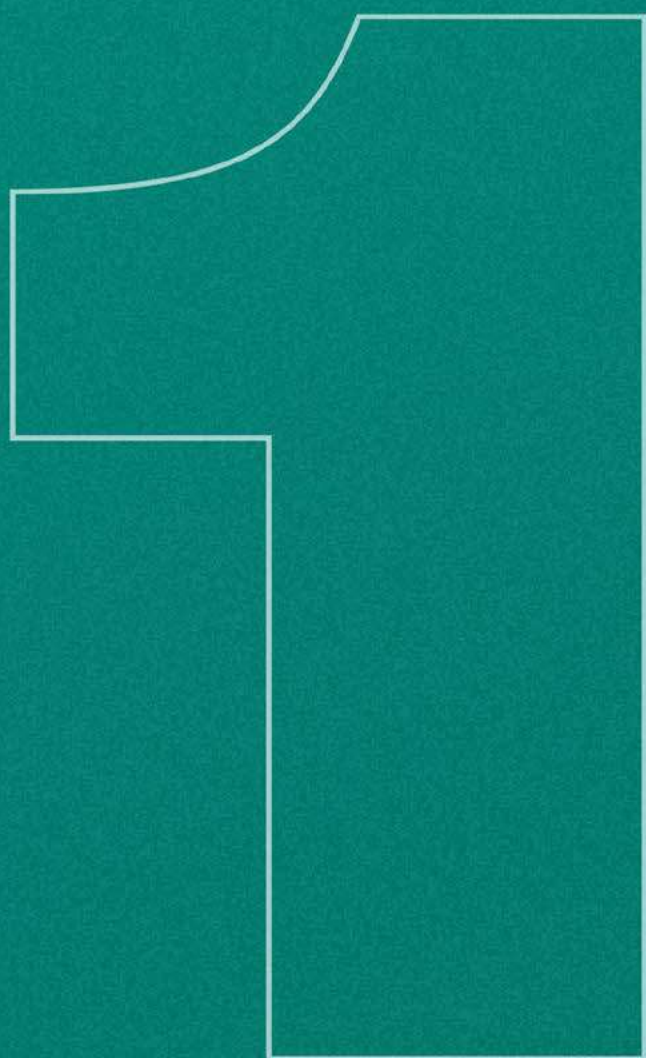
4. ЕКОНОМІЧНІ ОЧІКУВАННЯ УЧАСНИКІВ ІТ-РИНКУ

- 4.1 Очікування CEO
- 4.2 Очікування ІТ-спеціалістів

5. ДОДАТКИ. ФАКТОРИ ЗМІНИ МІГРАЦІЙНИХ УСТАНОВОК ПЕРЕМІЩЕНИХ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ З ЦІЛЮВИХ ОБЛАСТЕЙ

- 5.1 Повна перемога України над росією. Повернення контролю над усією територією, включно з Кримом та окремими районами Донецької і Луганської областей.
- 5.2 Перемога України над росією. Повернення контролю над територією, крім Криму.
- 5.3 Замороження воєнної ситуації з режимом припинення вогню. Лінія розмежування встановлена як до 23.02.2022 або дещо далі в сторону кордону з росією.
- 5.4 Замороження воєнної ситуації з режимом припинення вогню. Лінія розмежування буде посунута вглиб України у порівнянні з 23.02.2022.
- 5.5 Відбудова України відбувається за підтримки Заходу.
- 5.6 Відбудова України відбувається без підтримки Заходу.
- 5.7 Модернізація країни базується на лібералізації економіки, впровадженні економічних свобод, у тому числі мінімальному оподаткуванню.
- 5.8 Відновлення та функціонування економіки відбувається через жорстке державне регулювання, зокрема щодо умов ведення бізнесу, оподаткування тощо.
- 5.9 Стратегія безпеки держави базується виключно на розбудові професійної армії.
- 5.10 Стратегія безпеки держави передбачає також загальну мобілізацію та військове зобов'язання.
- 5.11 Дефіцит вакансій в Україні для ІТ спеціалістів.
- 5.12 Дефіцит ІТ спеціалістів в Україні, значна кількість вакансій.
- 5.13 Компанії створюють умови та/або додаткові стимули для релокейту (переїзду) за кордон.
- 5.14 Компанії створюють умови та/або додаткові стимули для роботи в безпечних місцях (локаціях) в Україні.
- 5.15 Втрата Вами роботи в Україні.
- 5.16 Гіпотетична втрата житла за місцем постійного проживання.
- 5.17 Підвищення вартості проживання (ріст цін на товари та послуги, оренда житла тощо).

ІТ-ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

1. ІТ-ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

1.1. Основні показники української ІТ-індустрії

\$7.35 млрд

експортної виручки
у 2022*

+5.85%

зростання ІТ-індустрії в
2022 році порівняно до
основних показників
2021 року

\$645 млн

обсяг освоєння
капітальних інвестицій у
сфері «Інформація та
телекомунікації» у 2021**

* Дані НБУ

** Оцінка Кластера на основі кількості активних ФОП

1. ІТ-ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

1.1. Основні показники української ІТ-індустрії

\$1.68 млрд експортної виручки за 1 квартал 2023*

-16 % у порівнянні з 1 кварталом 2022 року

42%-49%

усього експорту послуг України упродовж періоду повномасштабного вторгнення складає частка ІТ-послуг, відтак індустрія залишається однією з опорних для економіки

255 - 271 000

ІТ спеціалістів**

29%

71%

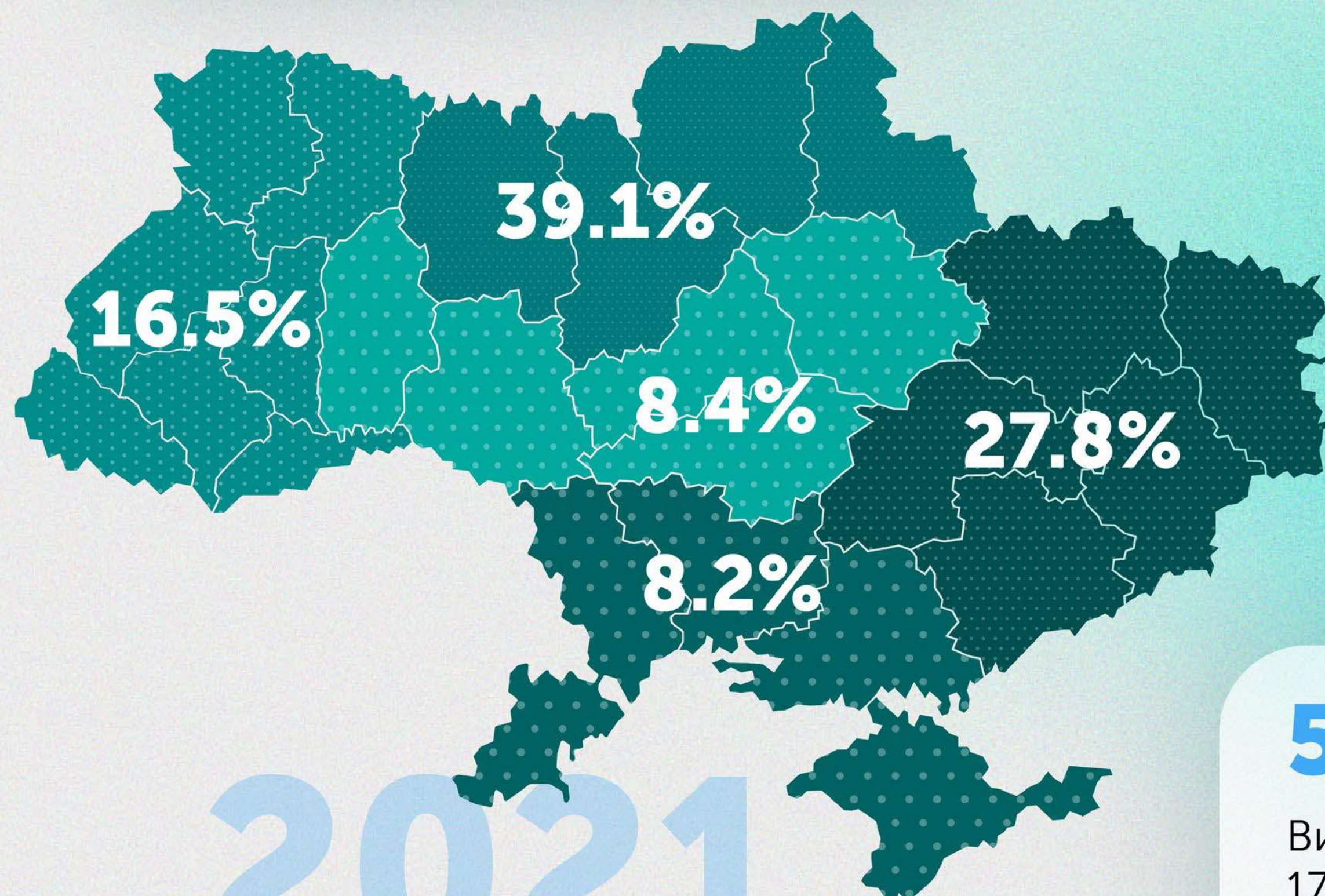
* Дані НБУ

** Оцінка Кластера на основі кількості активних ФОП

1. ІТ В УКРАЇНІ ДО ВІЙНИ ТА СЬОГОДНІ

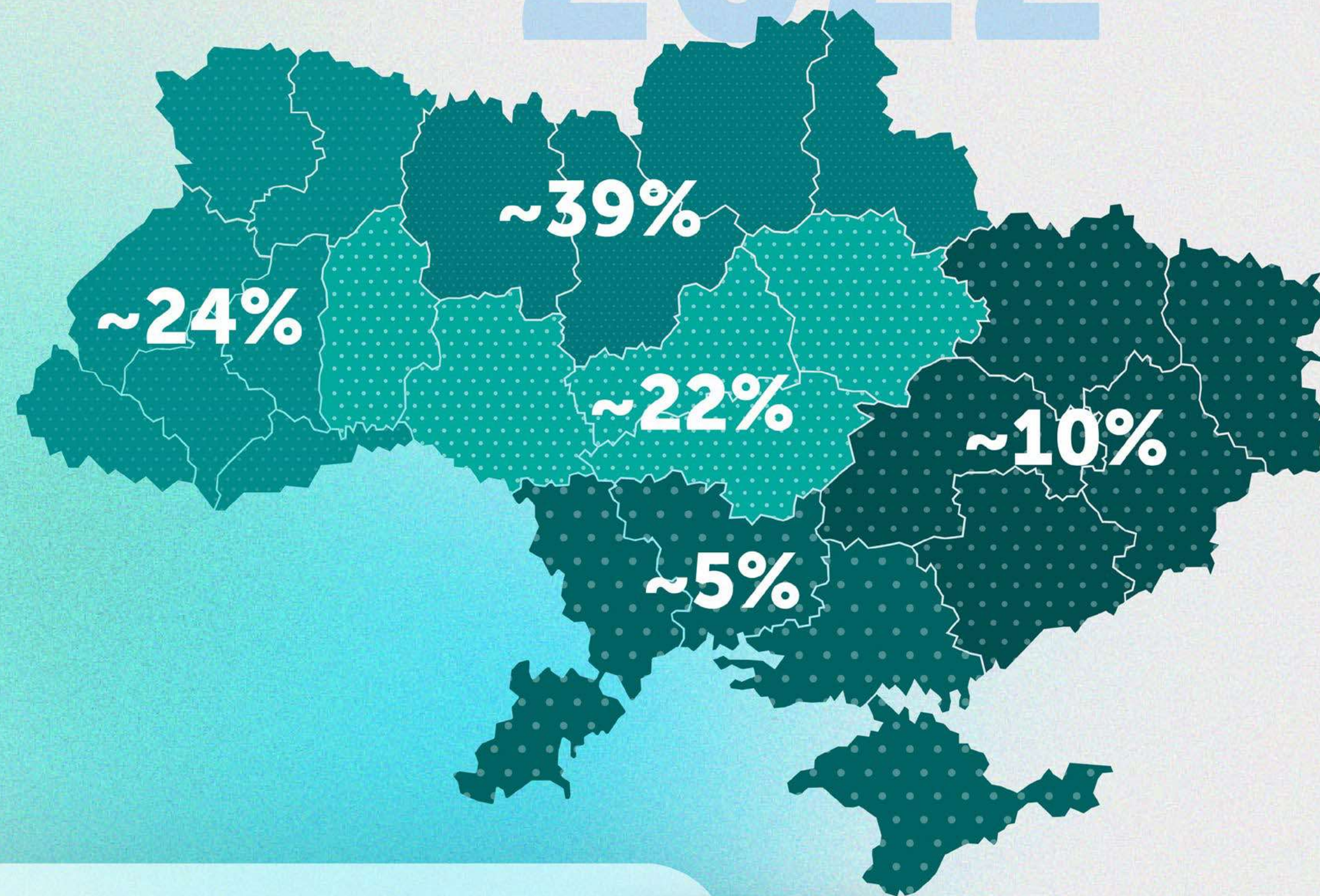
1.2. Зміна ландшафту ІТ-ринку внаслідок війни

285K ІТ-спеціалістів станом на грудень 2021 року

2021

2022

50-57K

Виїхали за кордон. Це становить 17-20% від загальної кількості ІТ-спеціалістів станом на грудень 2021 року. З них 64% – жінки.

228K

ІТ-спеціалістів станом на травень 2022 року

1. ІТ-ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

1.3. Основні показники локальної ІТ-індустрії

3 з 10 фізичних осіб-підприємців, що перебувають на податковому обліку у ГУ ДПС у м. Києві, зареєстрували діяльність за ІТ-КВЕДами. У місті Дніпро – кожен четвертий ФОП відповідно.

	Оцінка кількості ІТ-компаній у 2023	Кількість юридичних осіб* у 2023	ЮО припинили діяльність та/чи подали заяву про припинення від 24.02.2022*	ФОП припинили свою діяльність від 24.02.2022*	Кількість ФОП у 2023**	Кількість ФОП у 2022	Динаміка		
м. Київ	1 500-1 900	10 296	47	3 171	65 751	57 598	+12,4%		
Київська область (без м. Київ)	12	—***	—	—	15 215	12 826	+15,7%	71,2%	28,8%
м. Дніпро	370-470	1 037	83	4 773	13 817	—	—	—	—
м. Кривий Ріг	17	73	9	910	2 553	—	—	—	—
Дніпропетровська область (включно з м. Дніпро та м. Кривий Ріг)	450-530	1 210	109	7 623	22 279	19 294	+13,4%	72,6%	27,4%

* Відповідно до основного КВЕД-2010: 58.21, 58.29, 62.01, 62.02, 62.03, 62.09, 63.11, 63.12, згідно з даними ДПС

** Згідно з даними YouControl

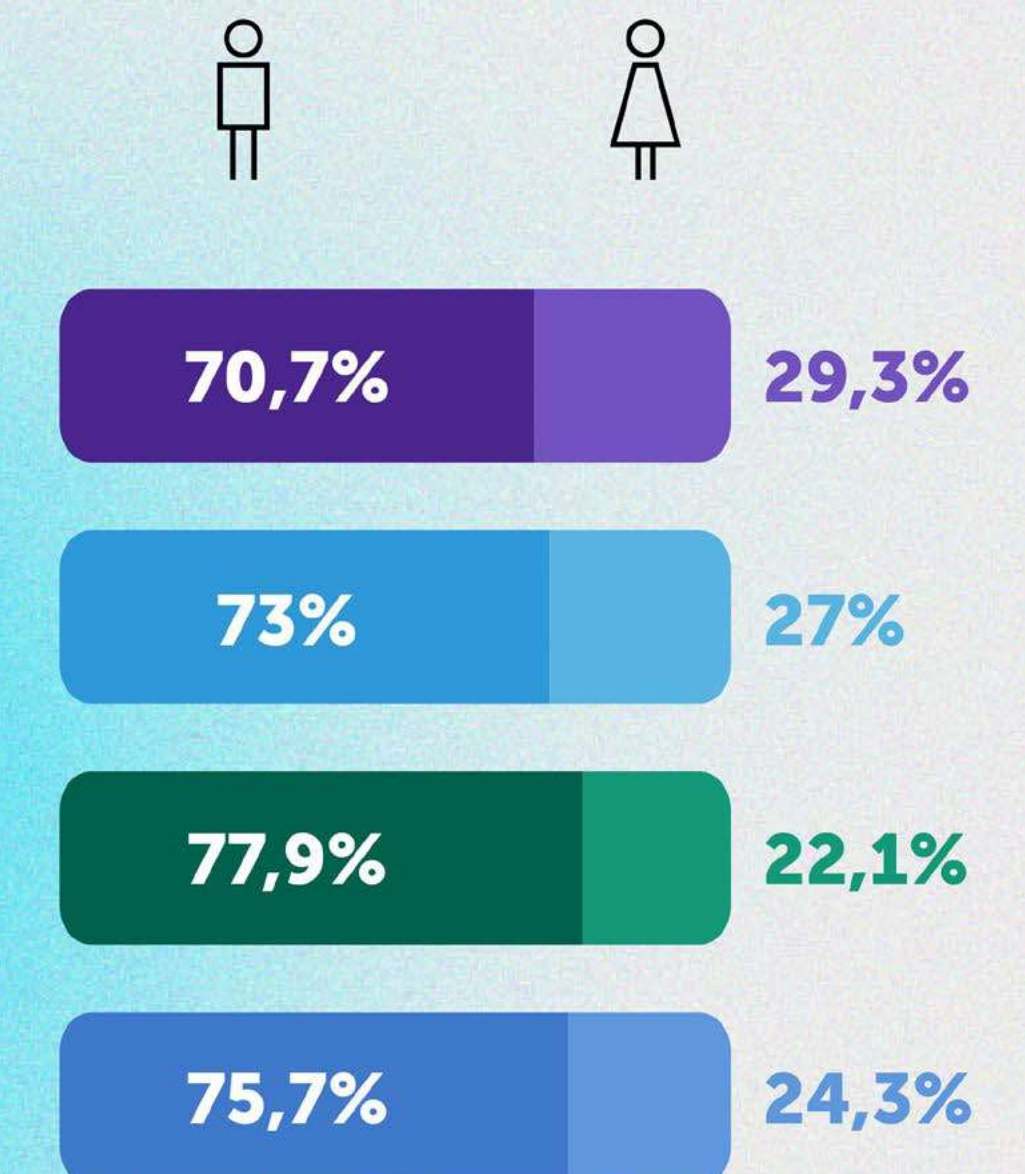
*** Дані не надано на запит

1. ІТ-ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

1.3. Основні показники локальної ІТ-індустрії

11,6% зареєстрованих ФОП з ІТ-КВЕДами, що перебували на податковому обліку у ГУ ДПС у Луганській області, припинили свою діяльність; ще 39,5% - перейшли на облік в іншу область.

	Оцінка кількості ІТ-компаній у 2023	Кількість юридичних осіб* у 2023	Кількість ФОП у 2023**	Кількість ФОП у 2022	Динаміка
Харківська область	410-490	1 500	34 506	31 228	+9,5%
Запорізька область	130-170	516	9 238	7 908	+14,4%
Луганська область	5-7	141	1 902	1 717	+9,7%
Донецька область	11-13	—***	5 162	4 605	+10,8%

* Відповідно до основного КВЕД-2010: 58.21, 58.29, 62.01, 62.02, 62.03, 62.09, 63.11, 63.12. Джерела – ДПС, YouControl

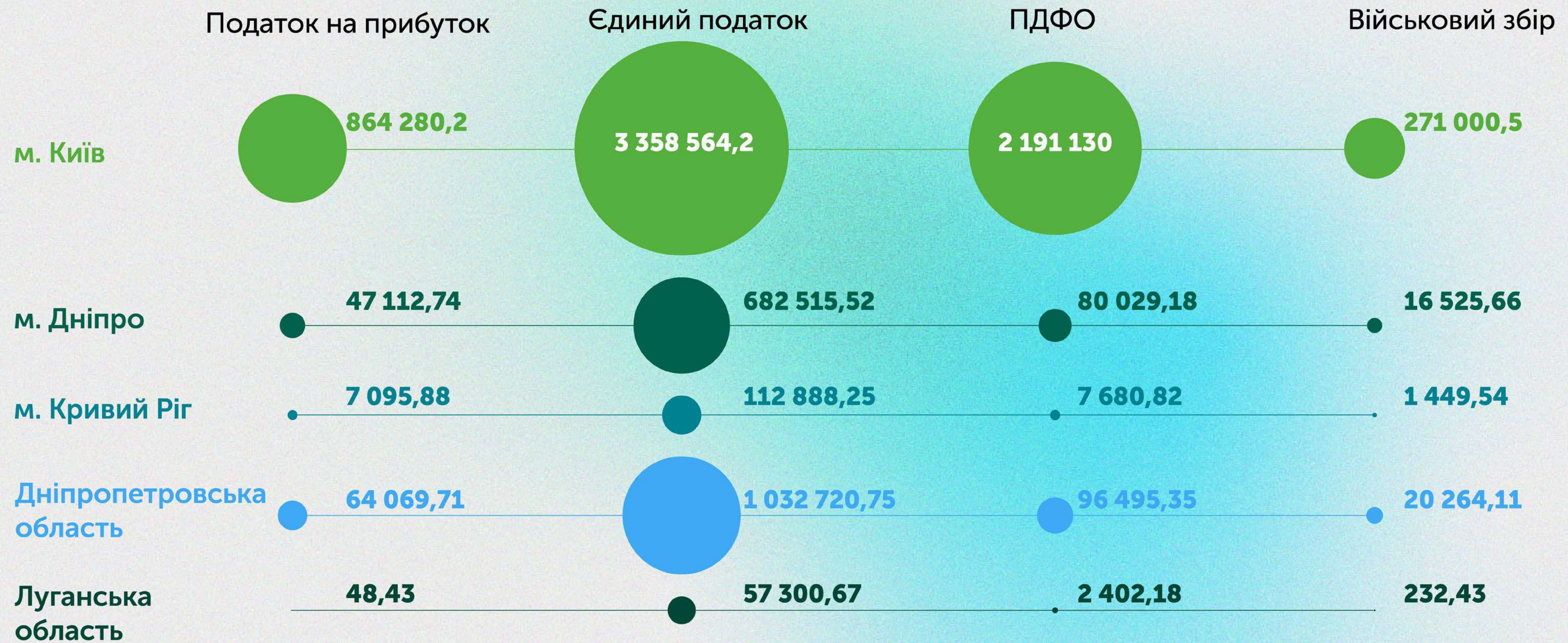
** Згідно з даними YouControl

*** Дані не надано на запит

1. ІТ-ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

1.3. Основні показники локальної ІТ-індустрії

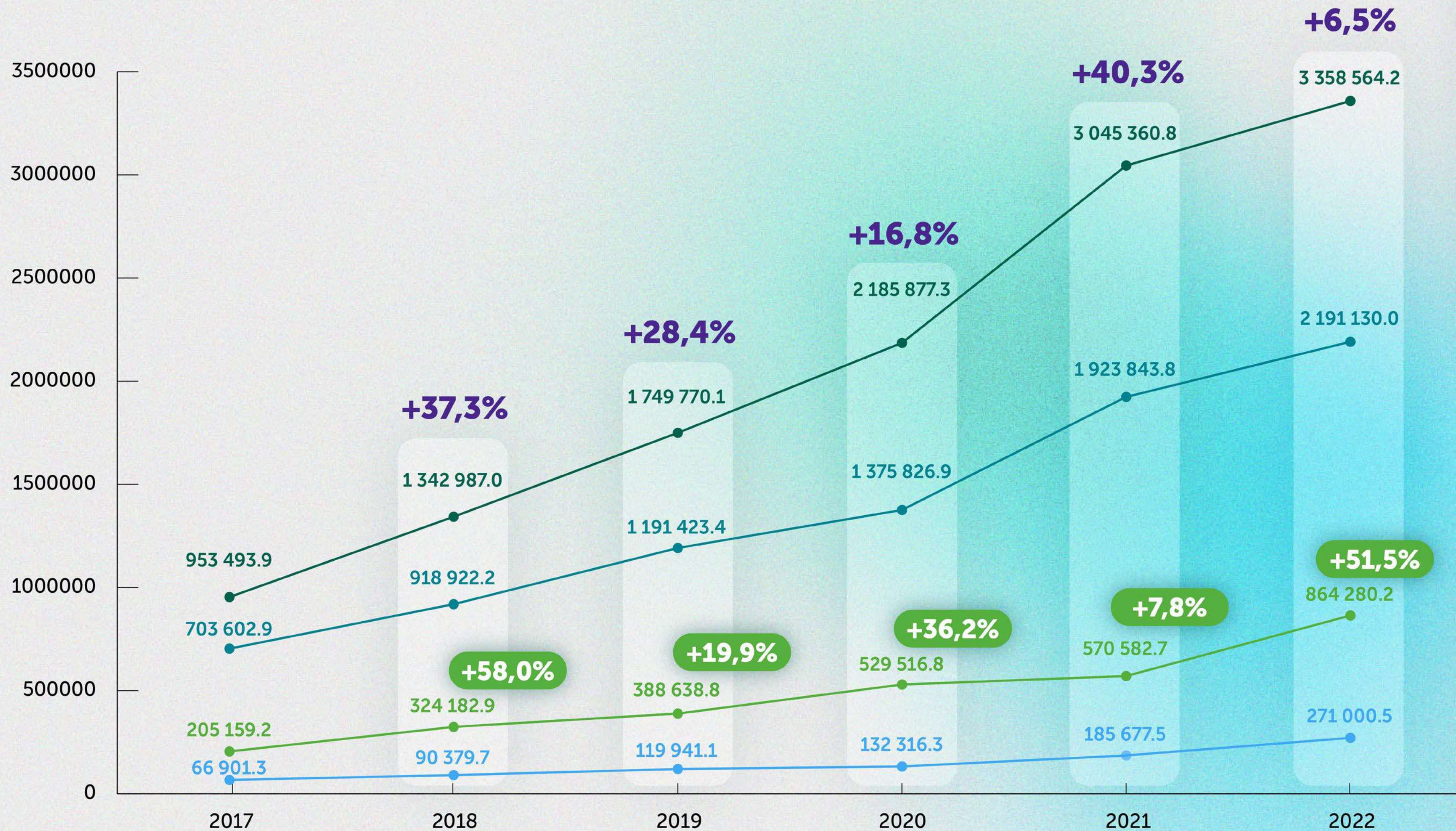
Обсяги податкових надходжень за 2022 рік від ІТ-компаній, тис. грн

1. ІТ-ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

1.3. Основні показники локальної ІТ-індустрії

Динаміка податкових надходжень від ІТ-компаній м. Київ, тис. грн

Сукупний обсяг надходжень

2017	1 929 157.3
2018	2 676 471.8
2019	3 449 773.4
2020	4 223 537.3
2021	5 725 464.8
2022	6 684 974.9

- Податок на прибуток
- Єдиний податок
- ПДФО
- Військовий збір
- +6,5%** Загальна динаміка

1. ІТ-ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

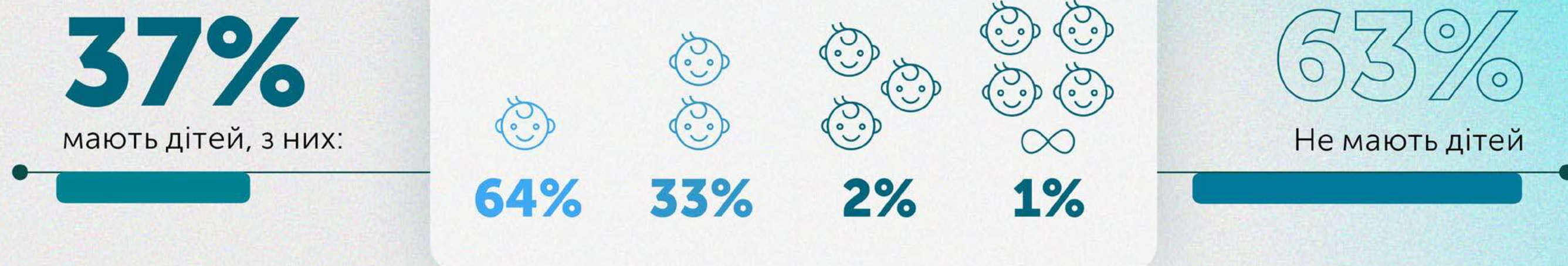
1.4. Профіль переміщених ІТ-спеціалістів та особливості релокації

Сімейний стан

Кількість дітей

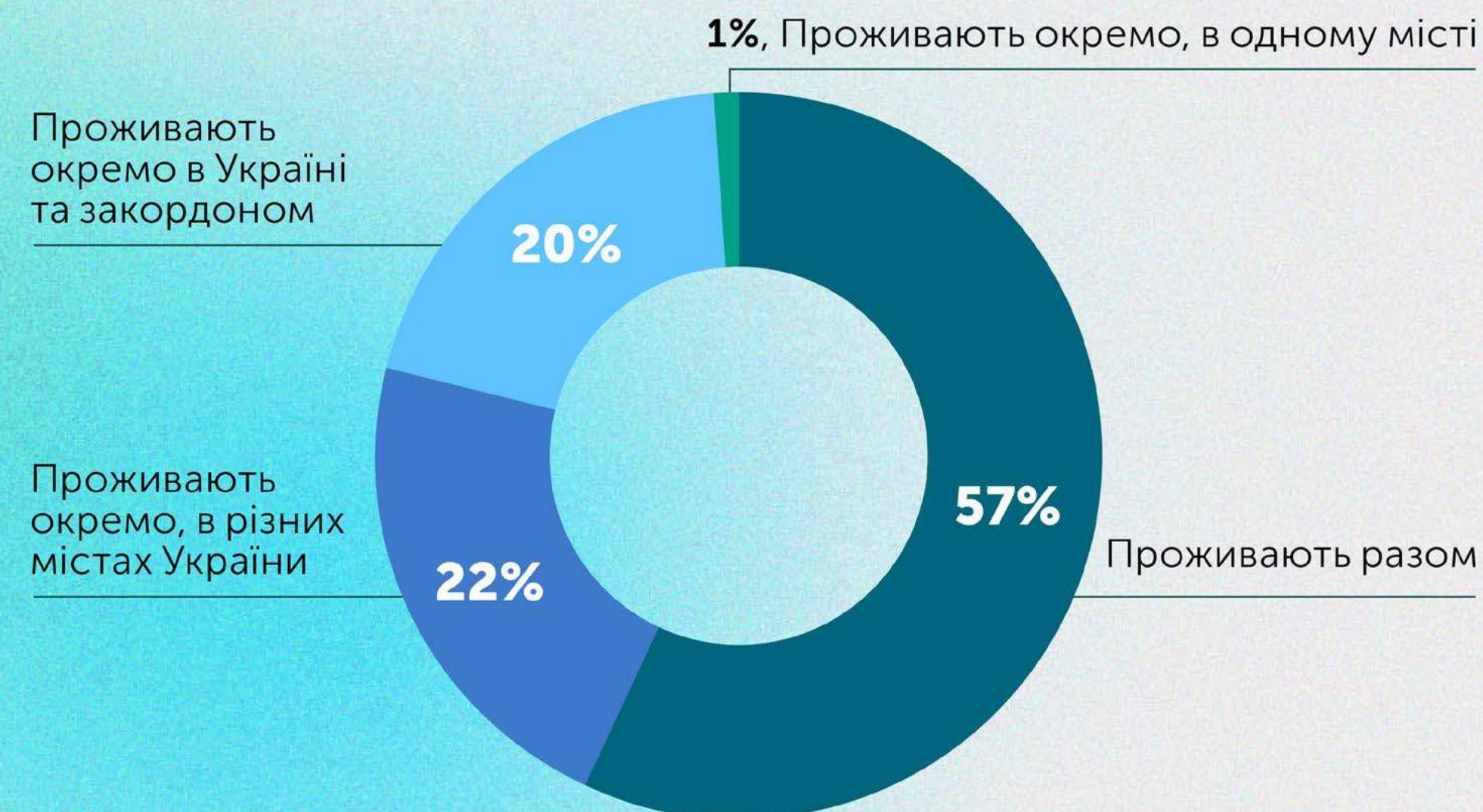

1/5

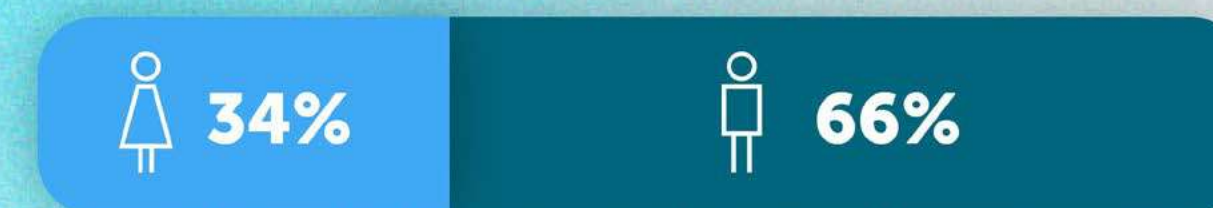
переміщених ІТ-фахівців мають членів сім'ї, які перебувають за кордоном, в тому числі переїхали через війну.

Це на 5% більше, ніж серед ІТ-спеціалістів України, відповідно очікуємо дещо вищий рівень міграційних настроїв серед релокованих фахівців.

Поточне місце перебування сім'ї

Стать

1. ІТ-ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

1.4. Профіль переміщених ІТ-спеціалістів та особливості релокації

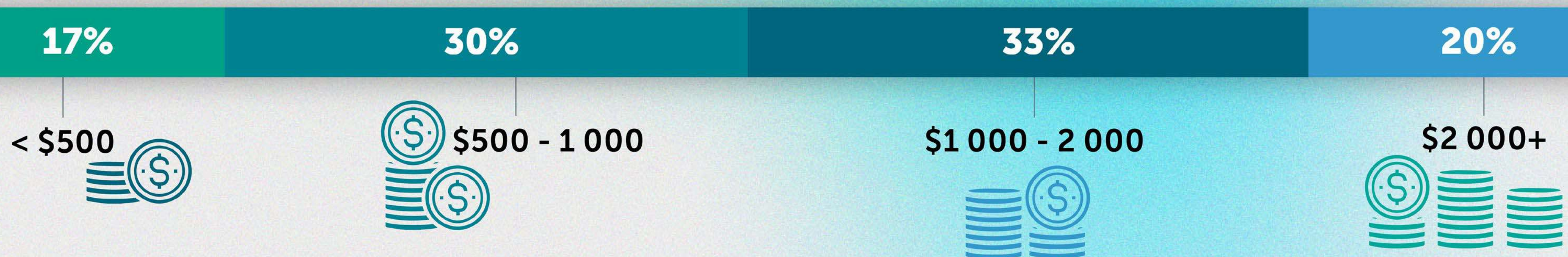
\$1 200

Медіана витрат фахівця на релокацію

Поточне місце проживання (житло)

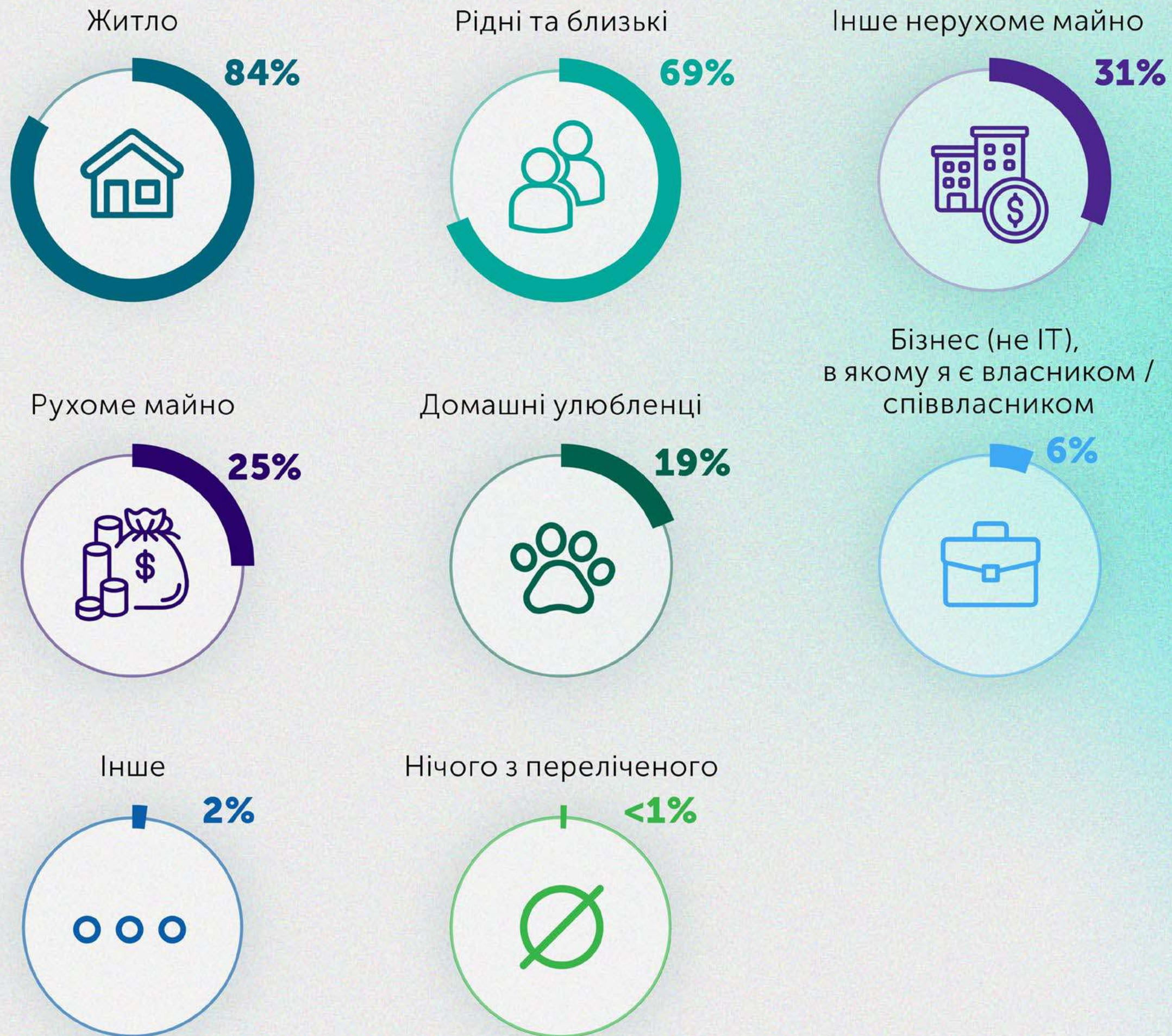
Витрати на релокацію

1. ІТ-ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

1.4. Профіль переміщених ІТ-спеціалістів та особливості релокації

Хто / що залишилось у «рідному» місті / селі?

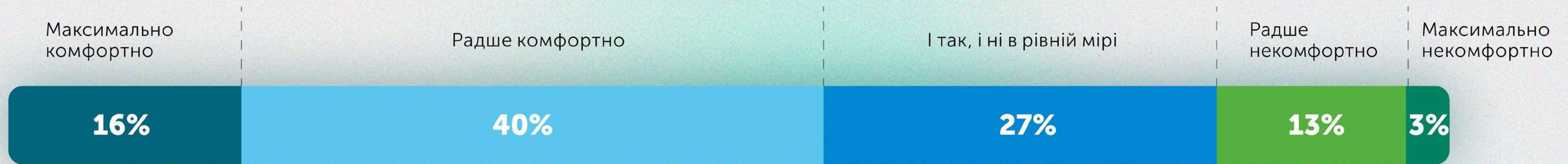
Наявність пошкодженого власного нерухомого майна внаслідок бойових дій у рідному місті

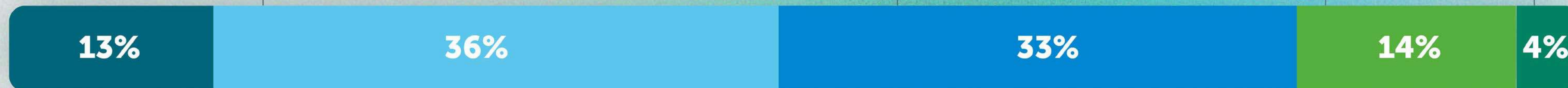
1. ІТ-ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

1.4. Профіль переміщених ІТ-спеціалістів та особливості релокації

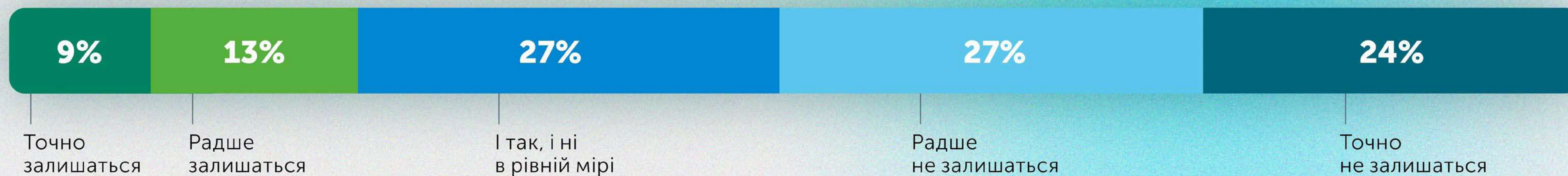
Оцінка комфортності умов для роботи, створених в населеному пункті, в якому перебувають зараз

Оцінка комфортності умов для життя, створених в населеному пункті, в якому перебувають зараз

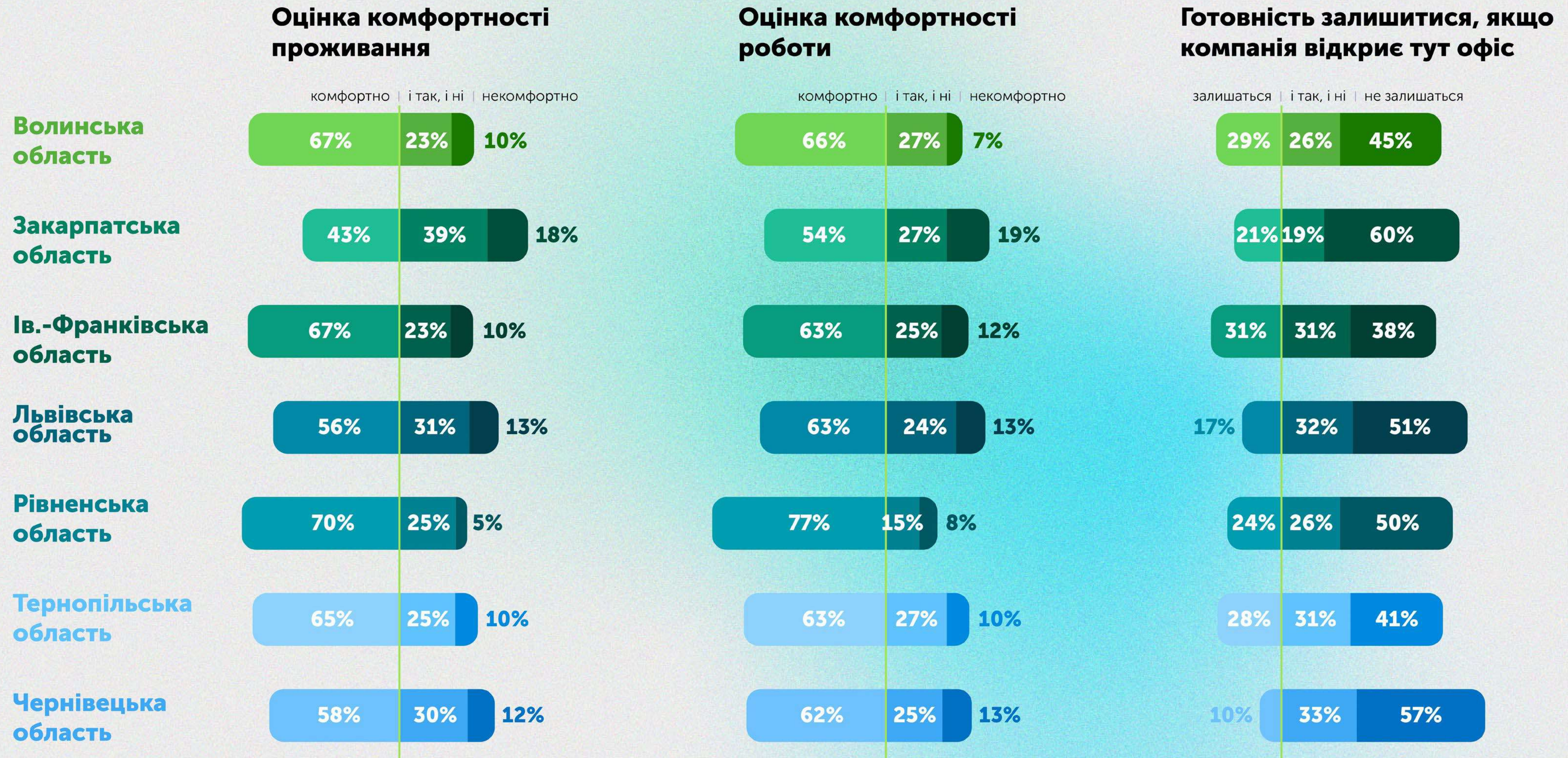

Готовність залишитись мешкати в населеному пункті (куди релокувались у зв'язку з повномасштабним вторгненням росії), якщо компанія відкриє там свій офіс

1. ІТ-ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

1.5. Базові параметри щодо готовності залишитись в областях Заходу України для релокованих ІТ-спеціалістів

1. ІТ-ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

1.6. Робочий портрет переміщених ІТ-фахівців

1/3

ІТ-фахівців працюють у великих компаніях розміром від **1 000 осіб**.

Тип компанії

стартап

Розмір компанії

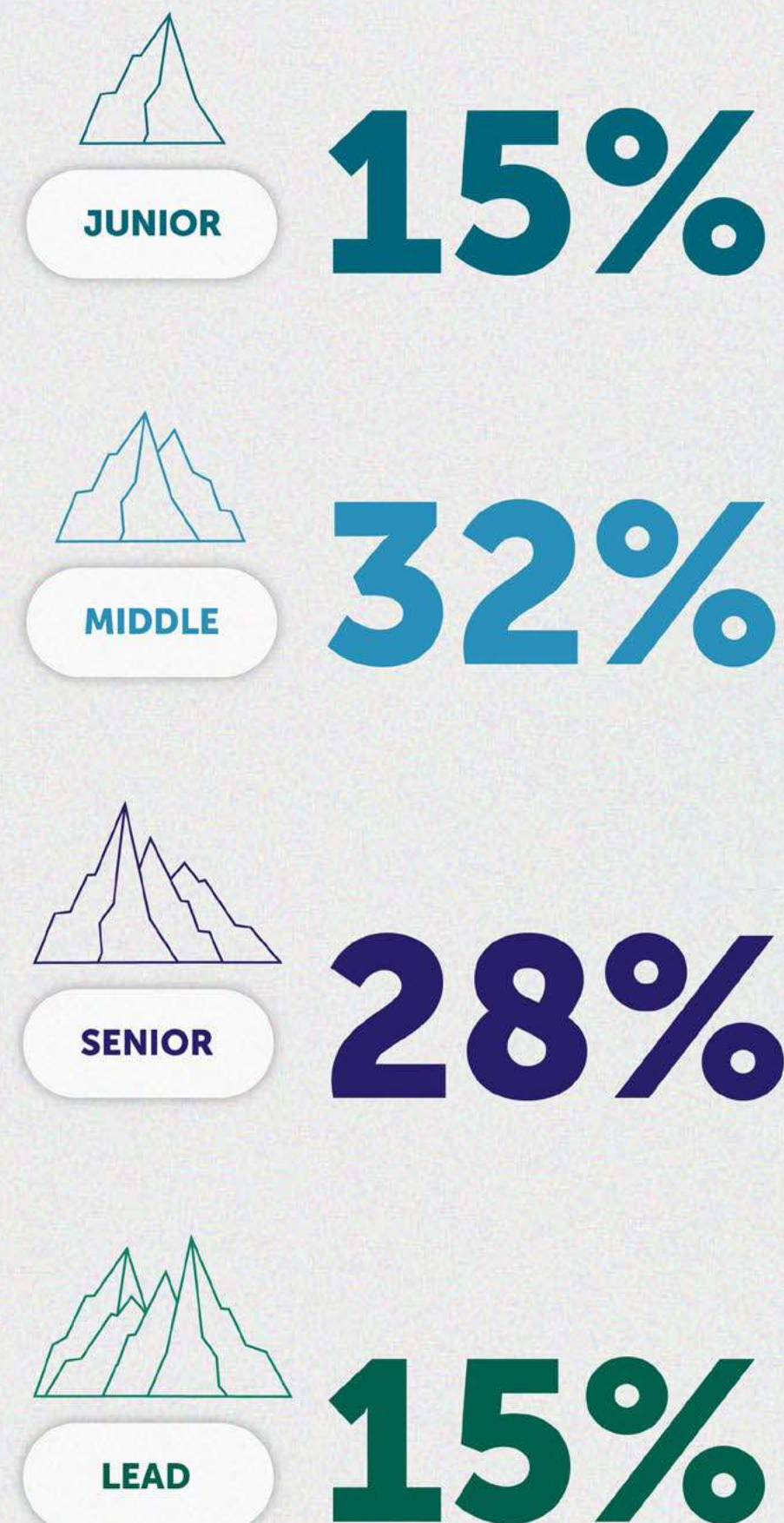
Посада

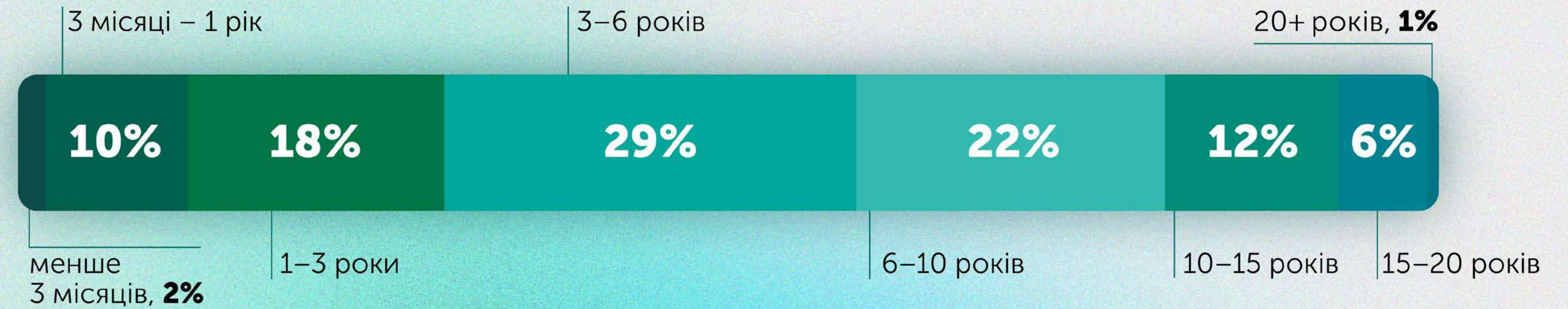
1. ІТ-ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

1.6. Робочий портрет переміщених ІТ-фахівців

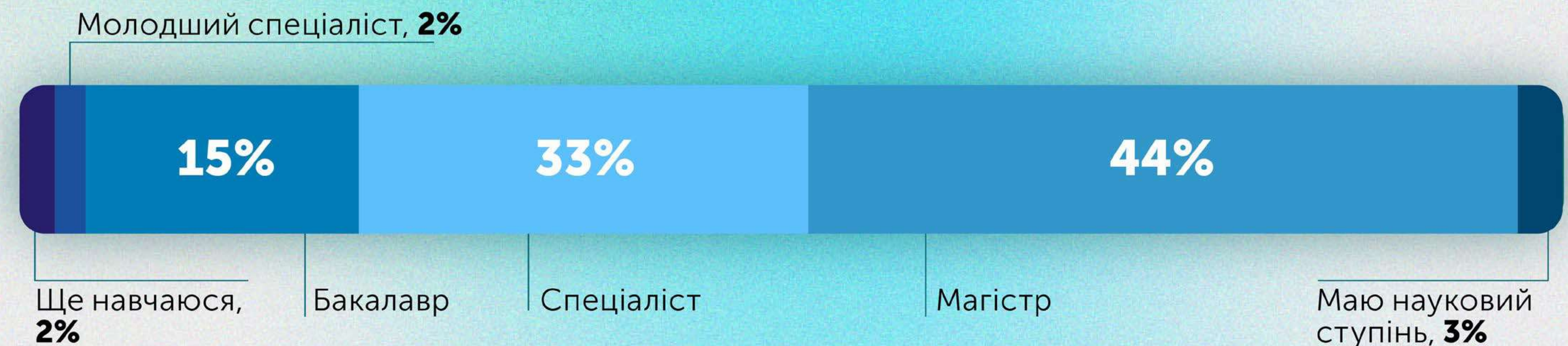
Рівень кваліфікації

Досвід роботи в ІТ

Освітній рівень

1. ІТ-ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

1.7. Зміни в роботі переміщених ІТ-спеціалістів у зв'язку з війною

Окрім звичних змін в роботі, які були характерні і до війни — такі як зміна місця праці чи перехід на інший проєкт, зараз з'явилися також і нові: перехід на **часткову зайнятість** та **безробіття**.

49%

зазначили, що у їхній роботі відбулись зміни

30% Змінили місце праці

12% Перейшли на часткову зайнятість

10% Втратили роботу та шукають нову

10% Перейшли на інший проєкт в межах компанії

7% Перейшли в резерв (bench)

6% Змінили позицію в межах компанії

5% Перейшли на віддалену роботу

Інші зміни склали 11%:

- Зменшення обсягів роботи (в тому числі втрата клієнта/-ів)
- Збільшення обсягів роботи
- Втратили підвищення (з/п, посади), бонуси (відпустки, страхування)
- Реорганізувався процес роботи в нових умовах
- Зменшилась продуктивність / емоційне виснаження
- Змінився склад команди (в тому числі через скорочення)
- Компанія змінила та / чи розширила ринок

1. ІТ-ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

1.8. Формат зайнятості переміщених ІТ-спеціалістів

19%

ФОП планують легалізуватись за кордоном

16%

перейшли на спрощену систему сплати ЄП (2% замість 5%)*

3%

планують змінити місце реєстрації ФОП

Форма зайнятості ІТ-спеціалістів**:

Договір підряду (ФОП)

89%

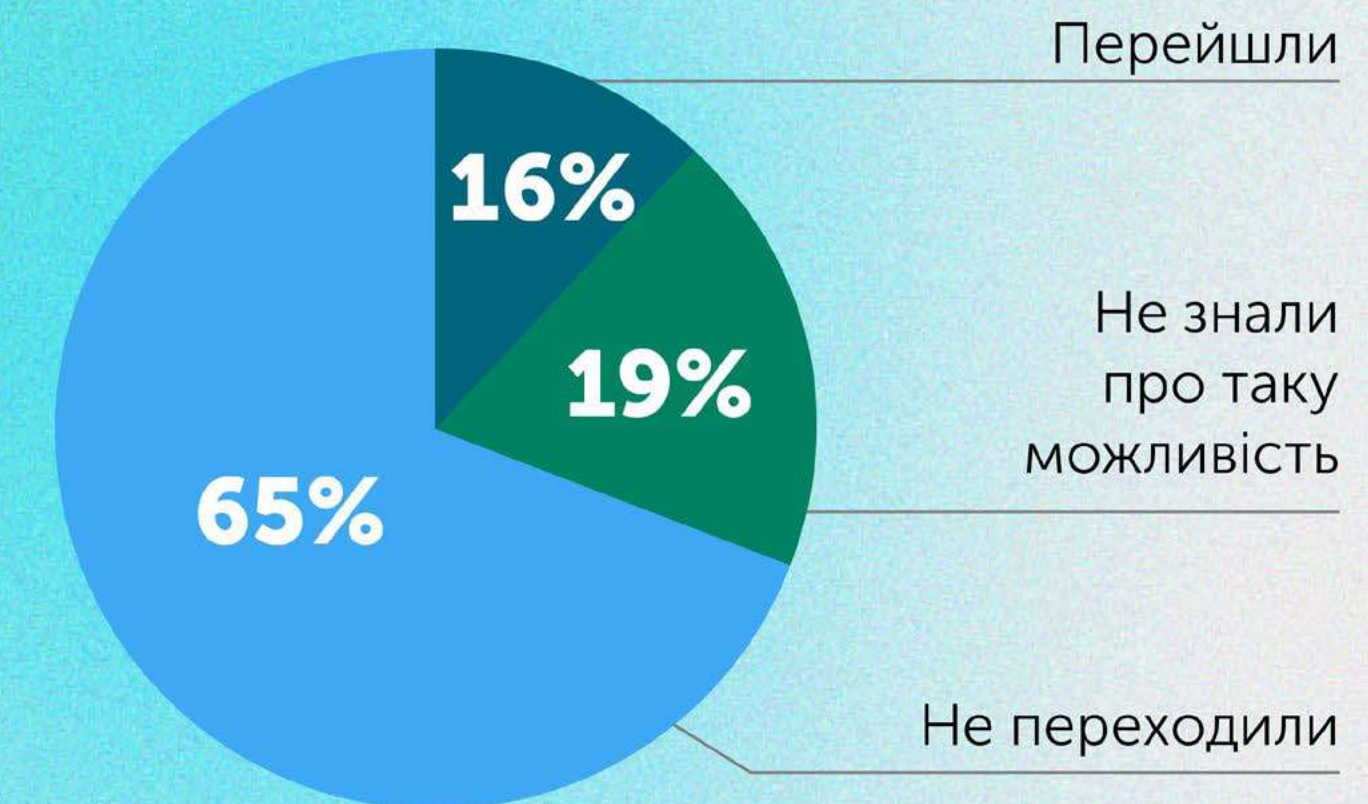
Трудовий договір

12%

Інший спосіб співпраці

<1%

Перехід на 2% сплати єдиного податку:

* Серед респондентів, які працюють за договором підряду

** Респонденти мали можливість обрати більше, ніж один варіант відповіді

1. ІТ-ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

1.9. Оцінка доходів та витрат ІТ-спеціалістів

Оцінка змін щомісячного доходу

Оцінка змін щомісячних витрат

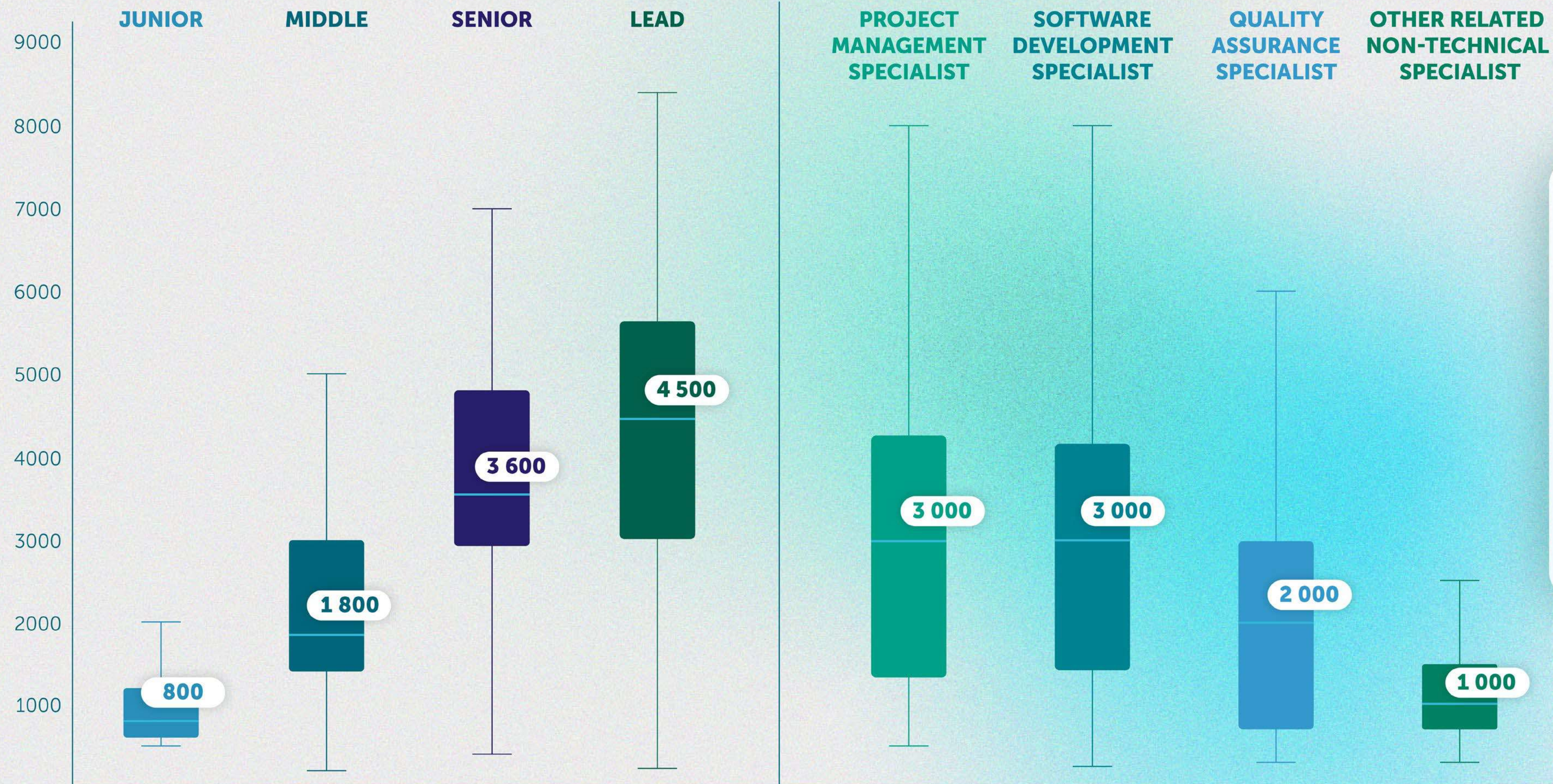
71%

ІТ-спеціалістів зазначають, що їхні доходи залишилися на тому ж рівні або зросли. Проте, збільшилися також і витрати.

1. ІТ-ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

1.9. Оцінка доходів та витрат ІТ-спеціалістів

Медіана доходу переміщених ІТ-спеціалістів за позиціями, \$

\$ 2 300

медіана доходу (брутто) ІТ-фахівця з цільових областей.

Цей показник майже аналогічний до медіани доходу ІТ-спеціалістів в Україні (\$2 360).

Дані наведено тільки для тих груп, де було отримано більше 50 відповідей від представників відповідної категорії.

1. ІТ-ГАЛУЗЬ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ ОБЛАСТЯХ

1.10. Структура витрат переміщених ІТ-спеціалістів

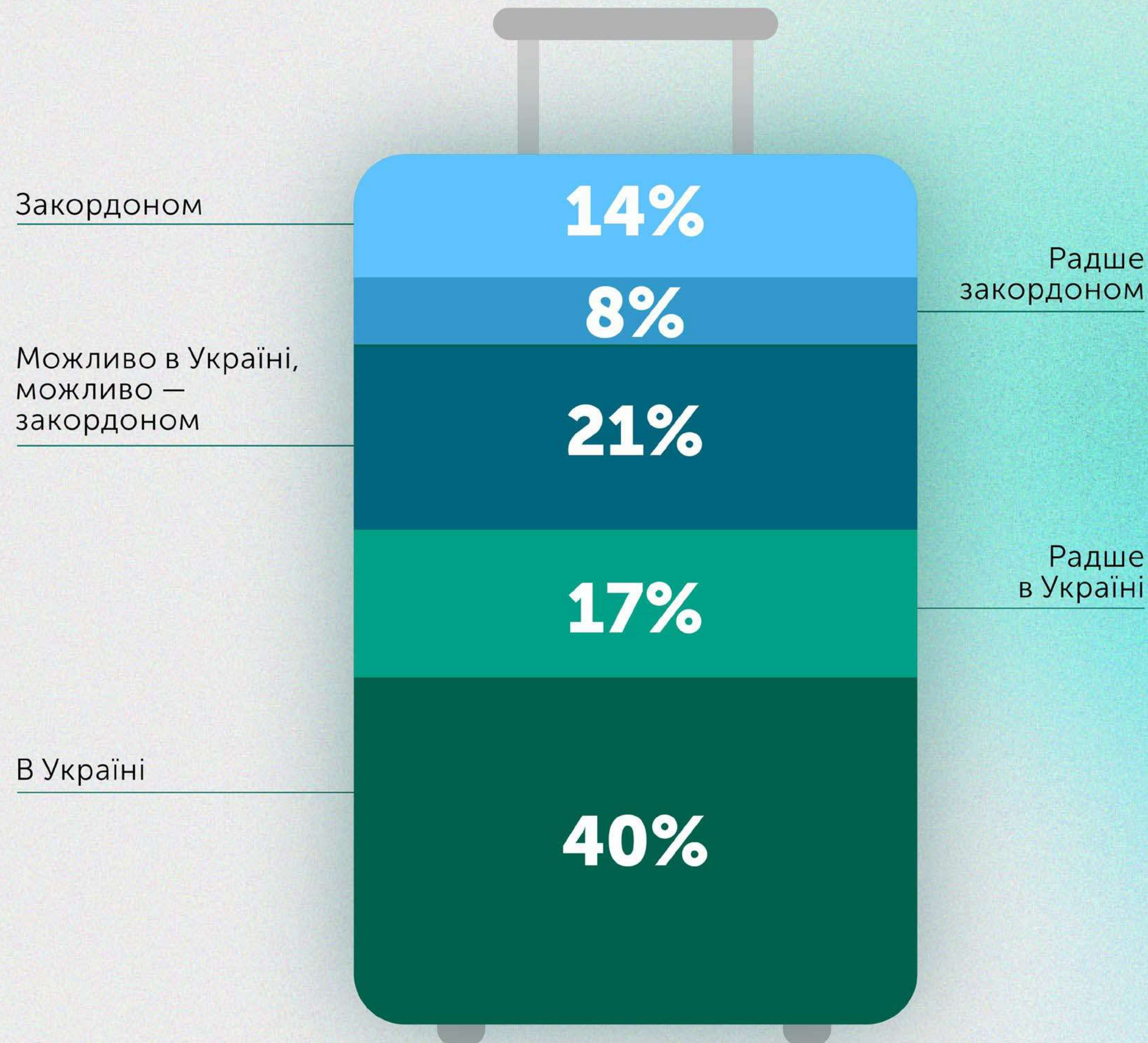
МІГРАЦІЙНІ НАСТРОЇ ТА СТРАТЕГІЇ МАЙБУТНЬОГО

2. МІГРАЦІЙНІ НАСТРОЇ ТА СТРАТЕГІЇ МАЙБУТНЬОГО

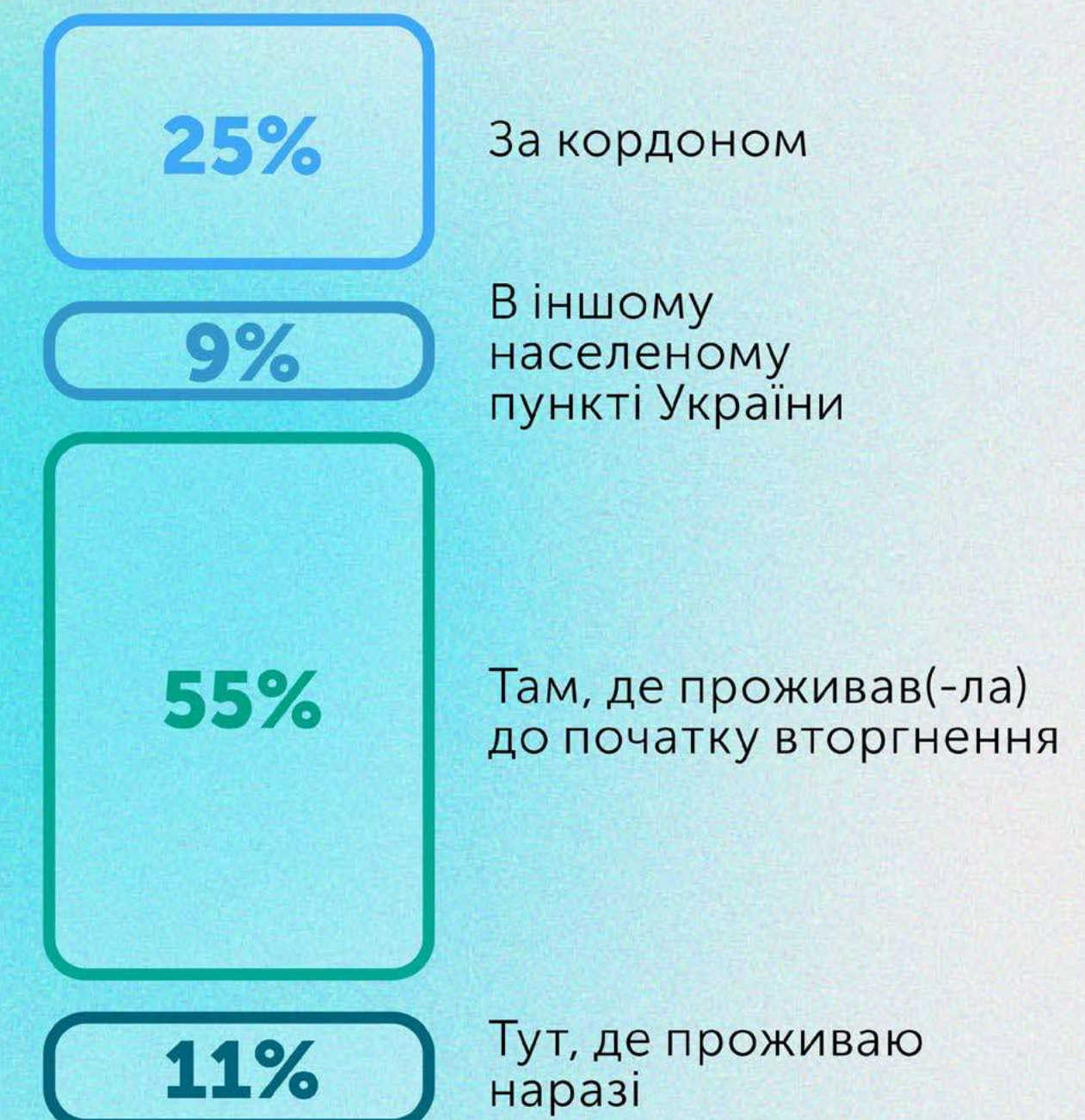
2.1. Загальні міграційні установки

Якби ви не були обмежені у виборі місця проживання, де б ви хотіли жити?

57% переміщених ІТ-фахівців хочуть жити в Україні

Де саме ви б хотіли жити?

2. МІГРАЦІЙНІ НАСТРОЇ ТА СТРАТЕГІЇ МАЙБУТНЬОГО

2.1. Загальні міграційні установки

55%

переміщених ІТ-фахівців бажають проживати у рідному місті, з якого довелось поїхати через вторгнення

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Якби Ви не були обмежені у виборі місця проживання, де б Ви хотіли жити?				
В Україні	37%	40%	33%	39%
Радше в Україні	17%	16%	17%	17%
Можливо в Україні, можливо – закордоном	24%	19%	22%	20%
Радше закордоном	9%	11%	6%	9%
Закордоном	14%	14%	23%	15%
Де саме ви б хотіли жити?				
Тут, де проживаю наразі	10%	6%	9%	14%
Там, де проживав(-ла) до початку вторгнення	57%	58%	50%	50%
В іншому місті / селі України	8%	8%	9%	10%
Закордоном	28%	27%	31%	26%

2. МІГРАЦІЙНІ НАСТРОЇ ТА СТРАТЕГІЇ МАЙБУТНЬОГО

2.2. Сценарії майбутнього

Учасникам дослідження було запропоновано три стратегії майбутнього, які передбачають різні комбінації розгортання подій в економіці та політиці, а також 17 окремих факторів перспективи, які також стосуються перспектив нашої країни в різних сферах життя. З повним переліком сценаріїв та факторів можна ознайомитись у таблицях з даними (подано нижче).

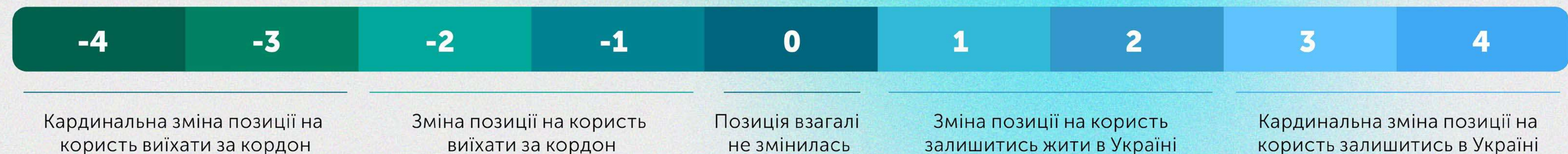
Респонденти намагались спрогнозувати свою поведінку щодо бажаного місця проживання (в Україні чи закордоном) в заданих умовах.

Міграційний балансир

Міграційний балансир є індикатором впливу пропонувананих сценаріїв та факторів на загальну установку на проживання в Україні чи виїзд за кордон. Індикатор розрахований окремо для кожного респондента, але наводиться як середнє значення по групі (для кожного окремого сценарію / фактору).

Показник може коливатись від -4 до +4.

Шкала міграційного балансира

2. МІГРАЦІЙНІ НАСТРОЇ ТА СТРАТЕГІЇ МАЙБУТНЬОГО

2.2. Сценарії майбутнього

Сценарій «Євроінтеграція та лібералізація економіки»

Євроінтеграція України, що супроводжується повноцінною підтримкою західних союзників на швидке відновлення інфраструктури. Спосіб відновлення економіки – максимальна дерегуляція, економічна свобода, держава прямо не втручається в ринкові механізми, лише забезпечує необхідну законодавчу базу для модернізації України.

Показник «міграційного балансиру»

0.57

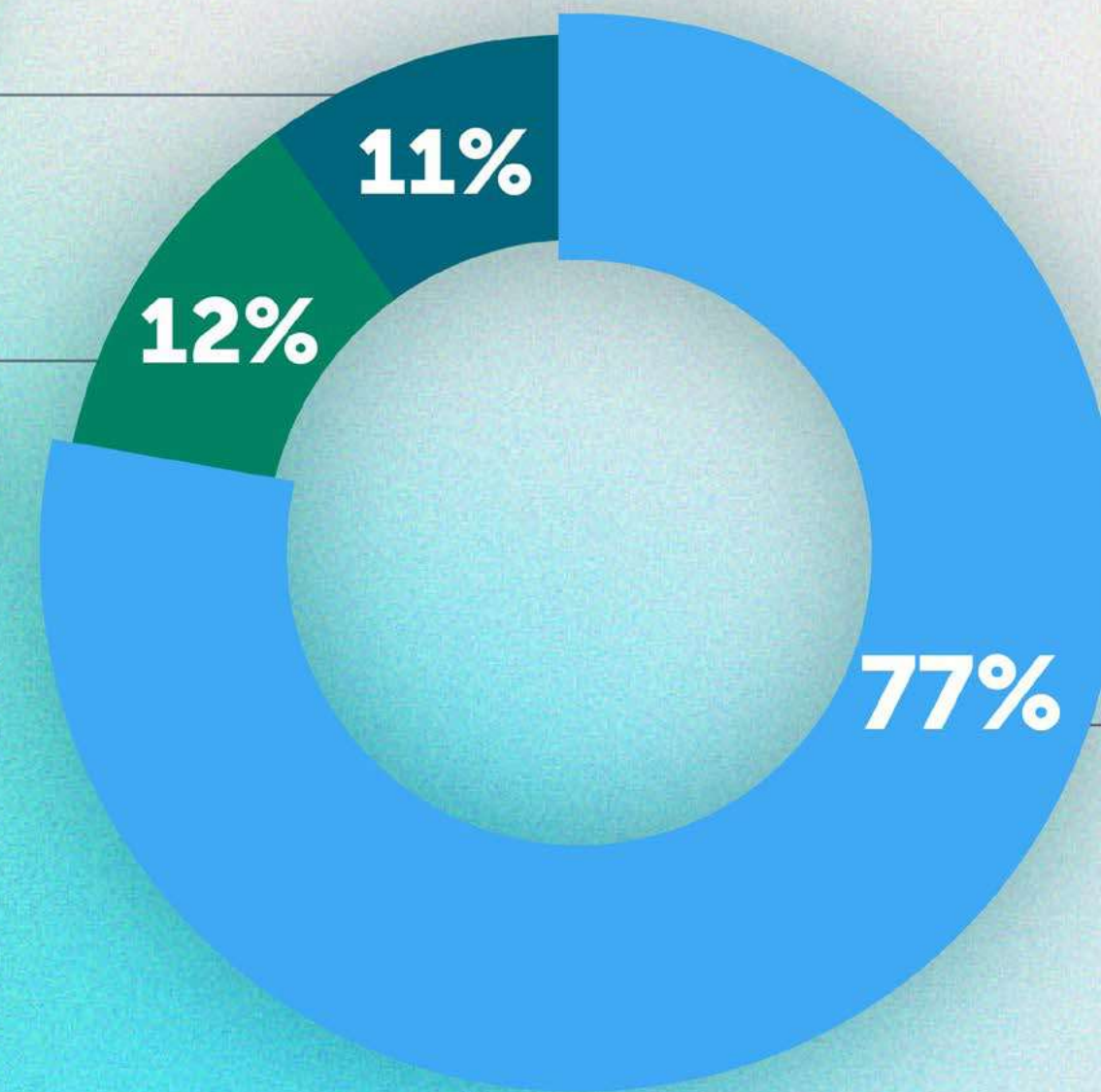
умова практично не змінює індивідуальну загальну міграційну установку, але наближає до зміни позиції на користь залишитись жити в Україні

Навіть при найпозитивнішому сценарії існує загроза втратити людський капітал.

Важко відповісти

Намагатимуться виїхати за кордон

Залишаться жити в Україні

1% Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон

Кардинальна зміна позиції на користь залишитись в Україні

9%

48%

36%

6%

Зміна позиції на користь виїхати за кордон

Позиція взагалі не змінилась

Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні

2. МІГРАЦІЙНІ НАСТРОЇ ТА СТРАТЕГІЇ МАЙБУТНЬОГО

2.2. Сценарії майбутнього

Сценарій «Євроінтеграція та лібералізація економіки»

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Намагатимусь виїхати за кордон	12%	12%	17%	11%
Важко відповісти	10%	10%	14%	10%
Залишусь жити в Україні	78%	78%	69%	79%
Міграційний балансир	0,63	0,58	0,61	0,62
Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон	1%	1%	2%	1%
Зміна позиції на користь виїхати за кордон	8%	9%	7%	9%
Позиція взагалі не змінилась	46%	48%	48%	47%
Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	38%	35%	36%	36%
Кардинальна зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	6%	7%	7%	7%

2. МІГРАЦІЙНІ НАСТРОЇ ТА СТРАТЕГІЇ МАЙБУТНЬОГО

2.2. Сценарії майбутнього

Сценарій «Євроінтеграція та державне регулювання»

Євроінтеграція України, що супроводжується повноцінною підтримкою західних союзників на швидке відновлення інфраструктури. Відновлення та функціонування економіки повністю регулюється державою (як варіант розвитку подій, мілітарна економіка, зростання податкового навантаження, зокрема на ІТ сектор).

Показник «міграційного балансиру»

0.03

умова практично не змінює індивідуальну загальну міграційну установку

За умови державного регулювання економіки українська ІТ-індустрія може втратити 1/4 спеціалістів.

2. МІГРАЦІЙНІ НАСТРОЇ ТА СТРАТЕГІЇ МАЙБУТНЬОГО

2.2. Сценарії майбутнього

Сценарій «Євроінтеграція та державне регулювання»

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Намагатимусь виїхати за кордон	25%	24%	29%	23%
Важко відповісти	15%	17%	21%	17%
Залишусь жити в Україні	60%	59%	50%	60%
Міграційний балансир	0,06	0,00	0,05	0,04
Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон	4%	3%	4%	3%
Зміна позиції на користь виїхати за кордон	19%	24%	21%	24%
Позиція взагалі не змінилась	50%	49%	49%	47%
Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	23%	21%	23%	23%
Кардинальна зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	4%	3%	4%	4%

2. МІГРАЦІЙНІ НАСТРОЇ ТА СТРАТЕГІЇ МАЙБУТНЬОГО

2.2. Сценарії майбутнього

Сценарій «Зупинка євроінтеграції та державне регулювання»

Повноцінної підтримки союзників та Заходу немає, євроінтеграційні процеси зупинені. Відновлення та функціонування економіки повністю регулюється державою (як варіант розвитку подій, мілітарна економіка, зростання податкового навантаження, зокрема на ІТ сектор).

Показник «міграційного балансиру»

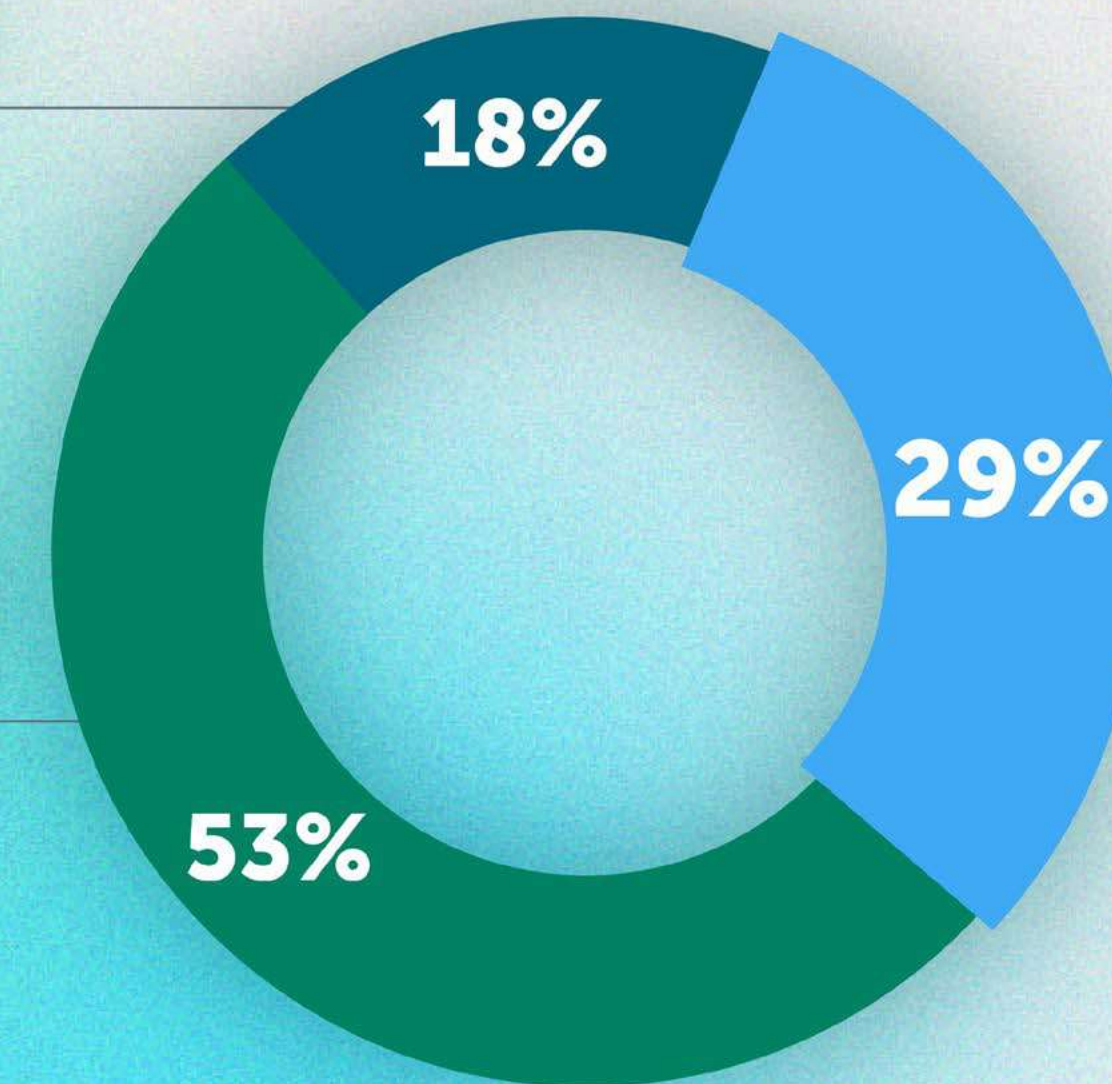
умова все ще практично не змінює індивідуальну загальну міграційну установку, але наближає до зміни позиції на користь виїхати за кордон

Зупинка євроінтеграції в сукупності з підвищенням податків може спричинити відтік половини ІТ-спеціалістів з України.

Важко відповісти

Намагатимуться виїхати за кордон

Залишаться жити в Україні

Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон

1% Кардинальна зміна позиції на користь залишитись в Україні

Зміна позиції на користь виїхати за кордон

Позиція взагалі не змінилась

Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні

2. МІГРАЦІЙНІ НАСТРОЇ ТА СТРАТЕГІЇ МАЙБУТНЬОГО

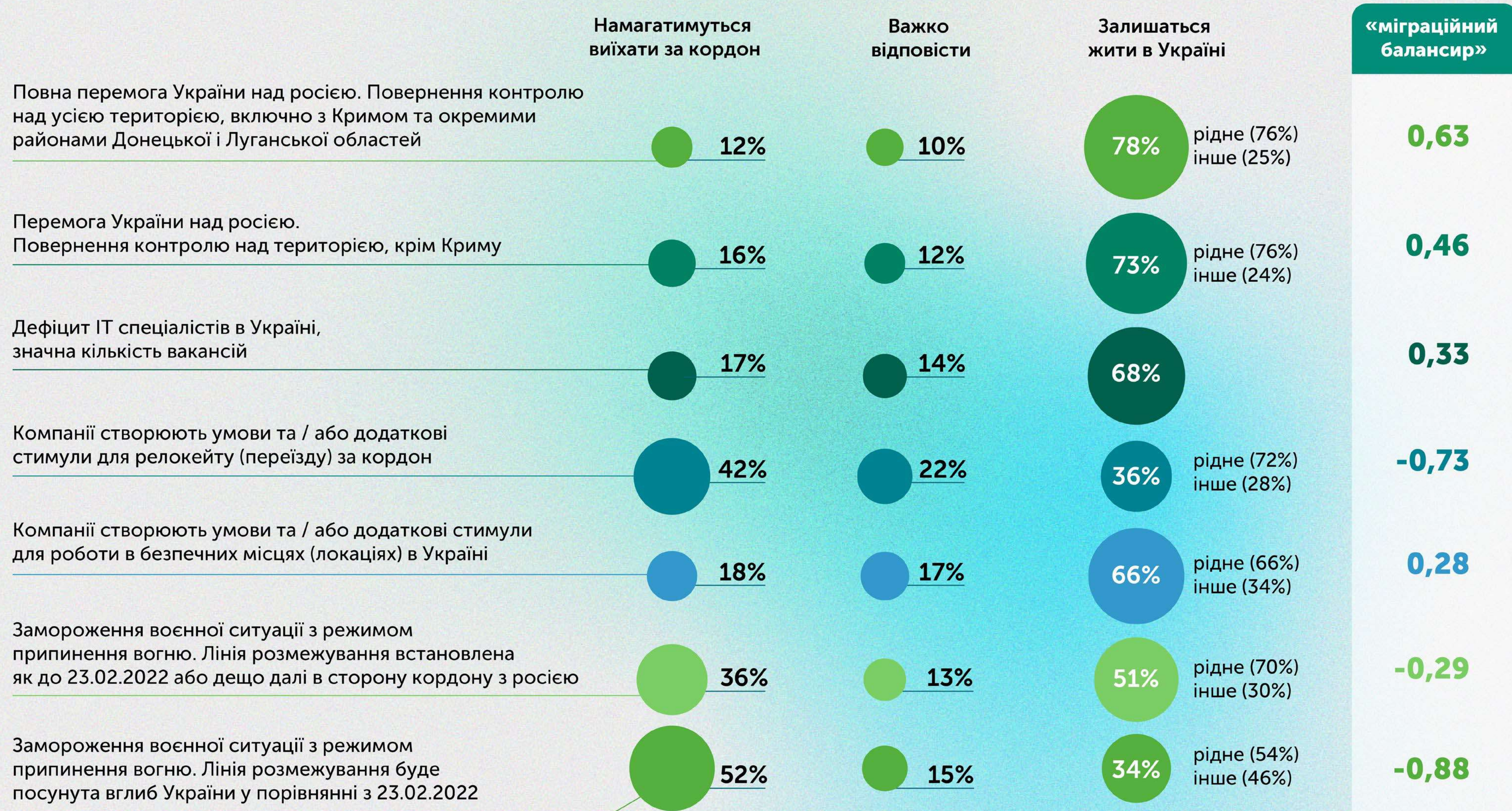
2.2. Сценарії майбутнього

Сценарій «Зупинка євроінтеграції та державне регулювання»

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Намагатимусь виїхати за кордон	56%	50%	65%	53%
Важко відповісти	17%	20%	20%	19%
Залишусь жити в Україні	28%	30%	15%	27%
Міграційний балансир	-1,00	-0,91	-1,15	-0,97
Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон	13%	13%	15%	14%
Зміна позиції на користь виїхати за кордон	45%	42%	45%	42%
Позиція взагалі не змінилась	34%	36%	32%	34%
Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	7%	8%	8%	9%
Кардинальна зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	1%	1%	1%	1%

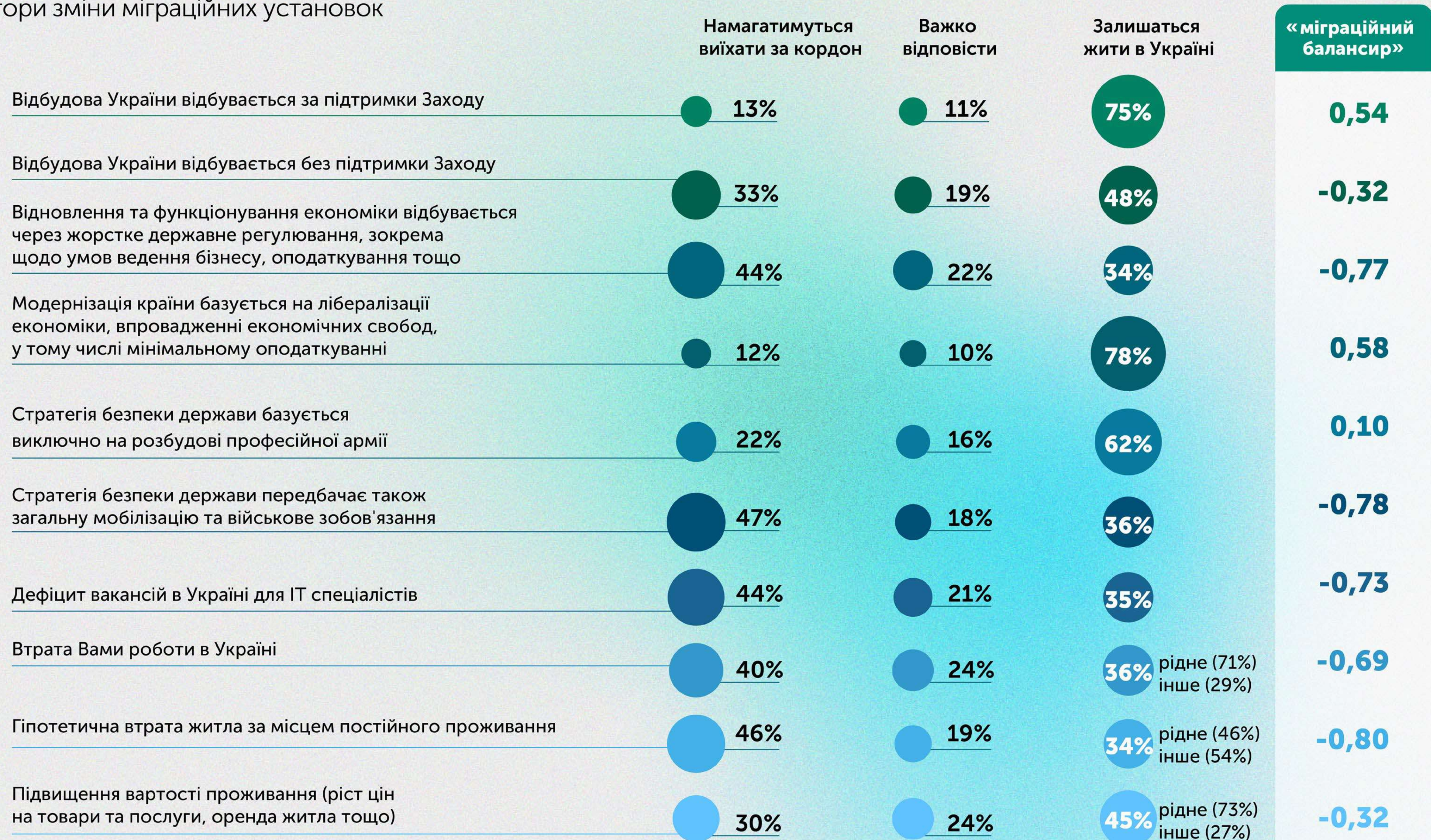
2. МІГРАЦІЙНІ НАСТРОЇ ТА СТРАТЕГІЇ МАЙБУТНЬОГО

2.3. Фактори зміни міграційних установок

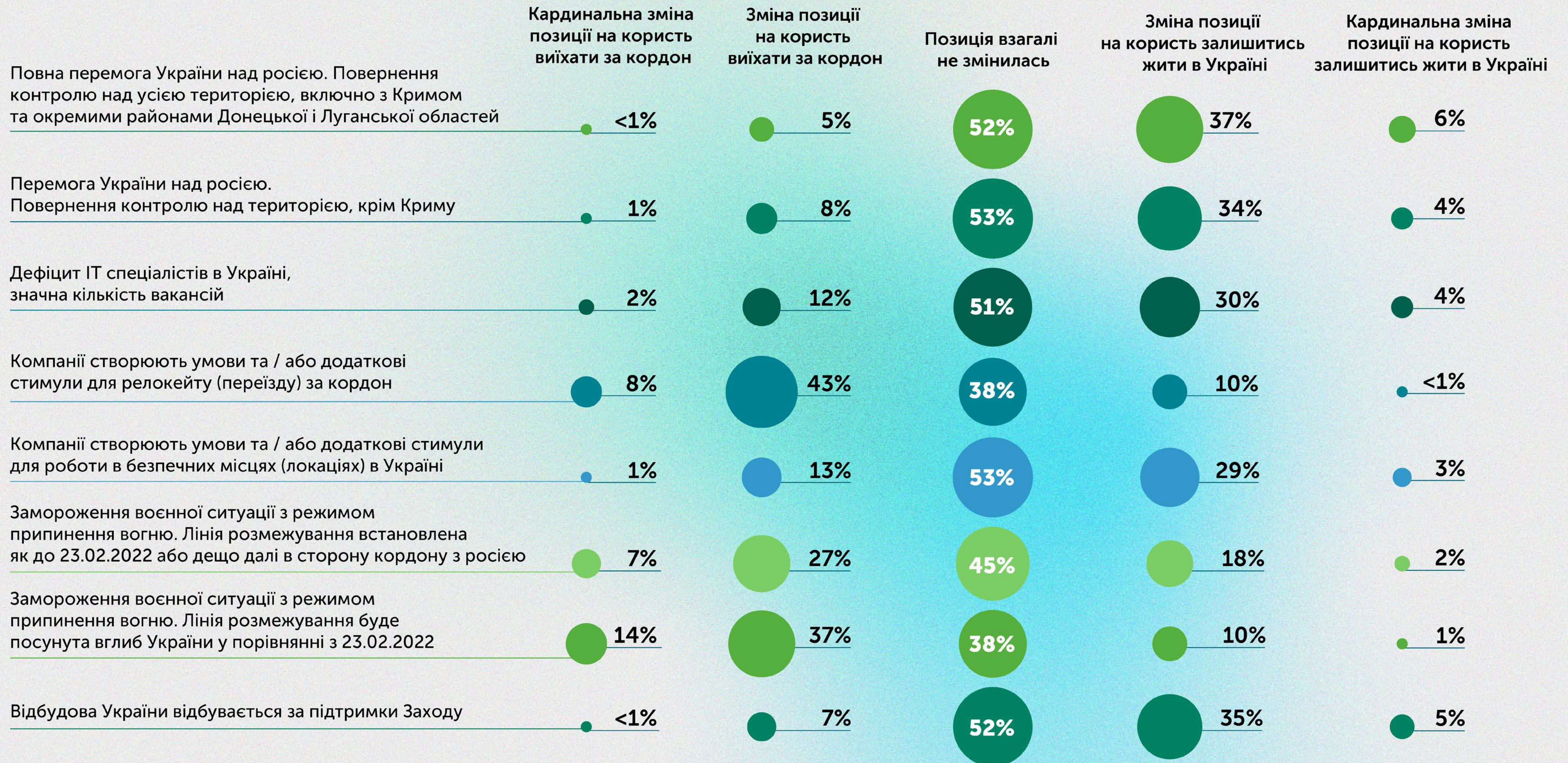
2. МІГРАЦІЙНІ НАСТРОЇ ТА СТРАТЕГІЇ МАЙБУТНЬОГО

2.3. Фактори зміни міграційних установок

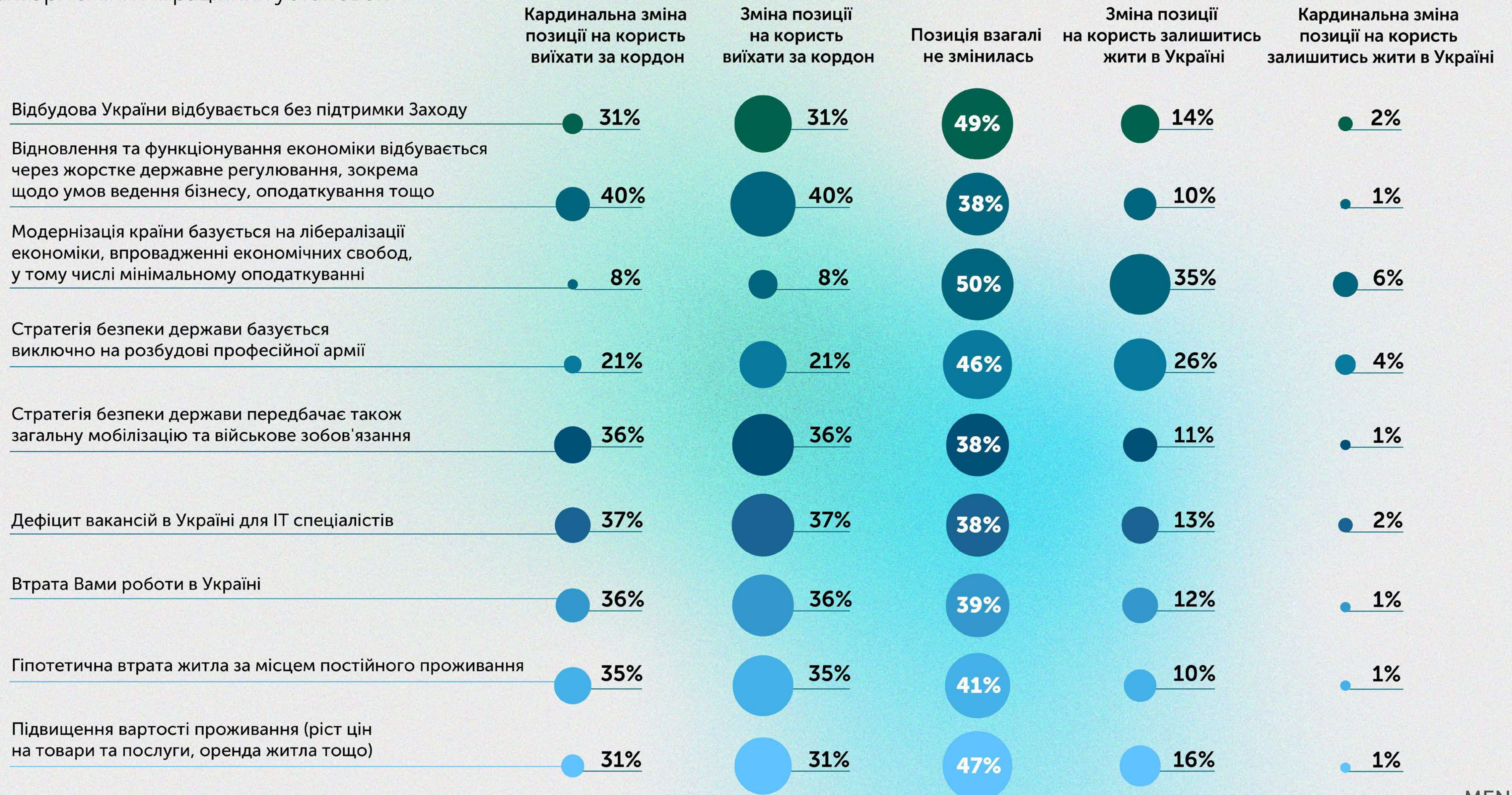
2. МІГРАЦІЙНІ НАСТРОЇ ТА СТРАТЕГІЇ МАЙБУТНЬОГО

2.3. Фактори зміни міграційних установок

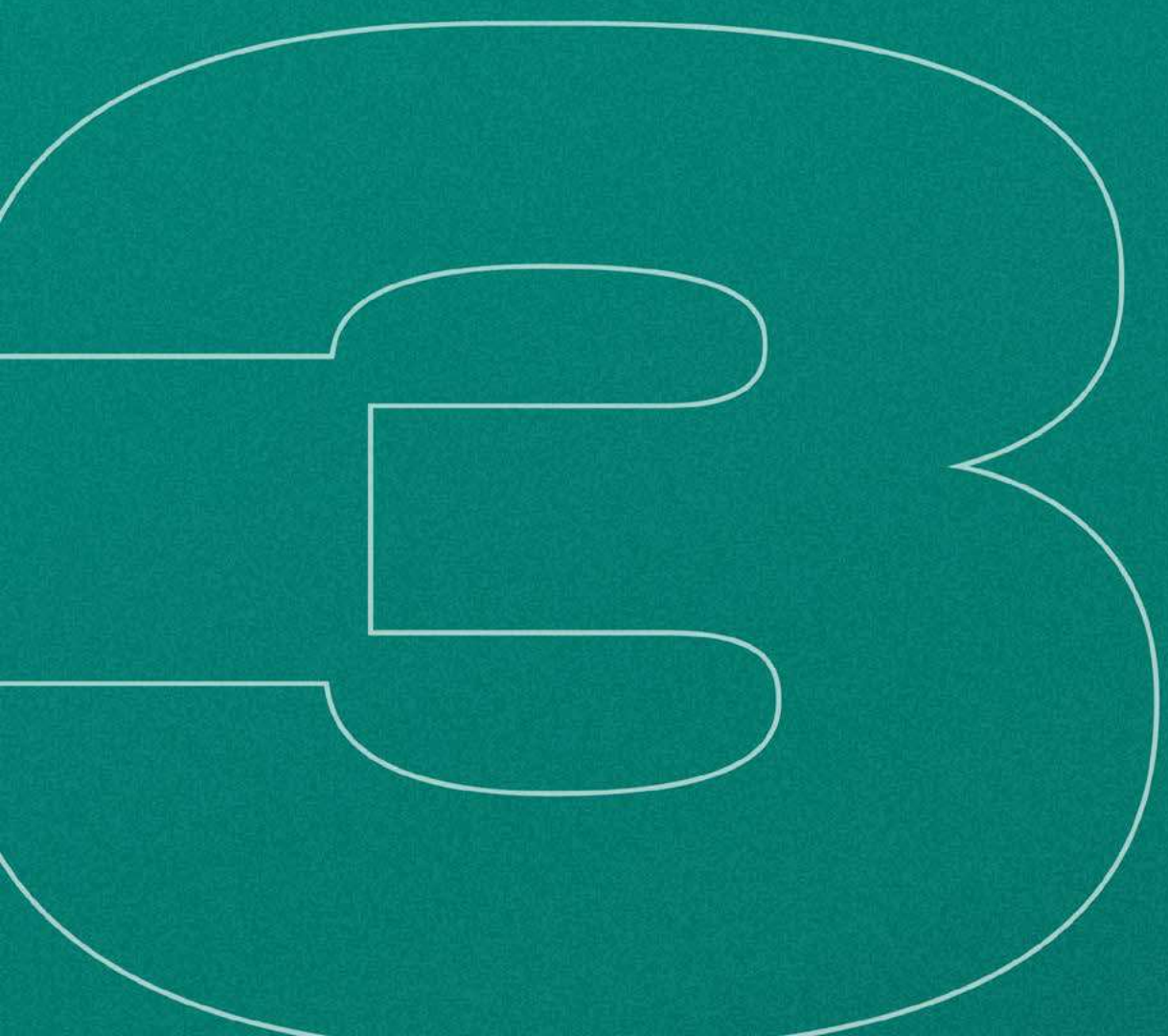

2. МІГРАЦІЙНІ НАСТРОЇ ТА СТРАТЕГІЇ МАЙБУТНЬОГО

2.3. Фактори зміни міграційних установок

ЕКОНОМІКА ВІЙНИ

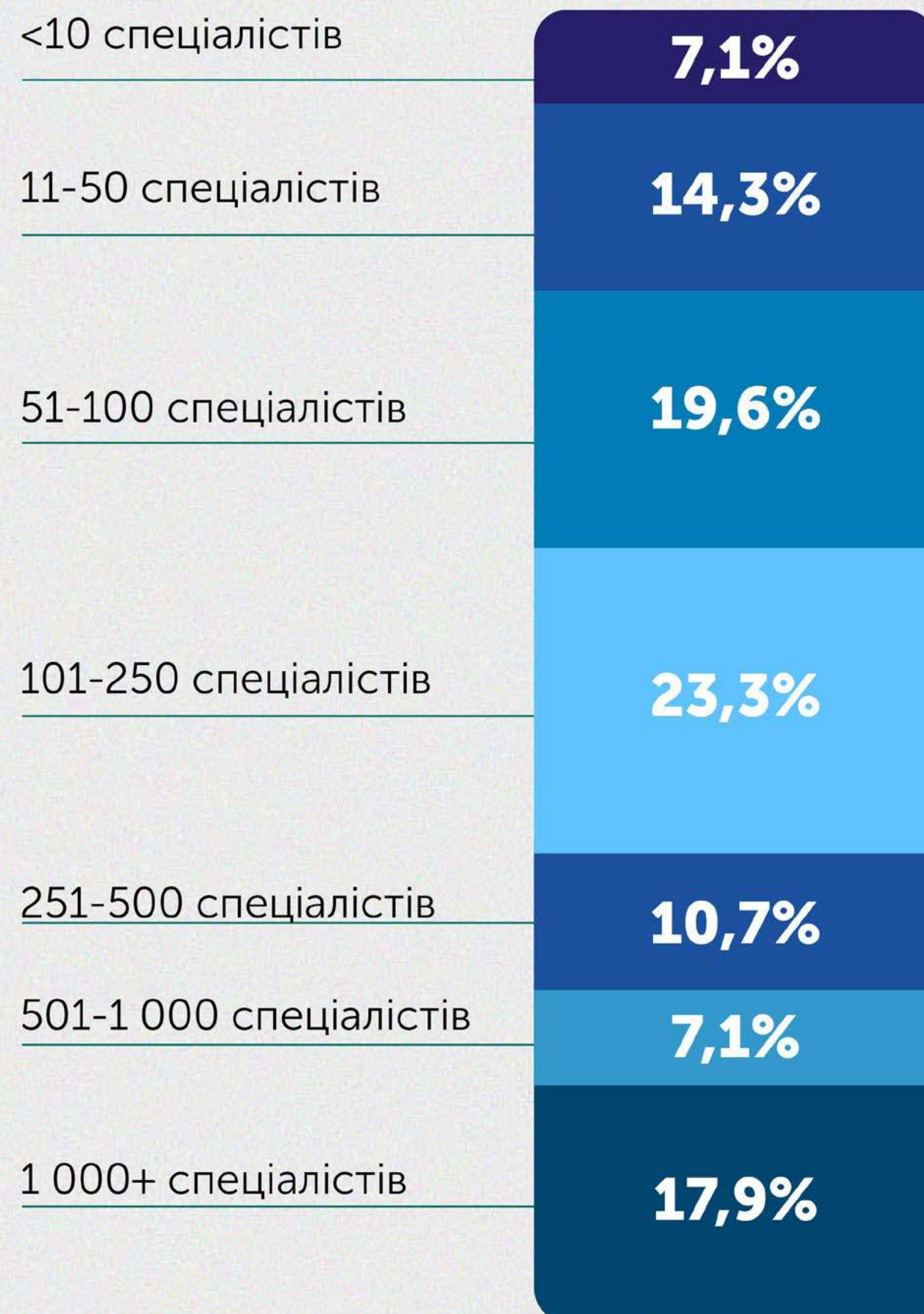

3. ЕКОНОМІКА ВІЙНИ

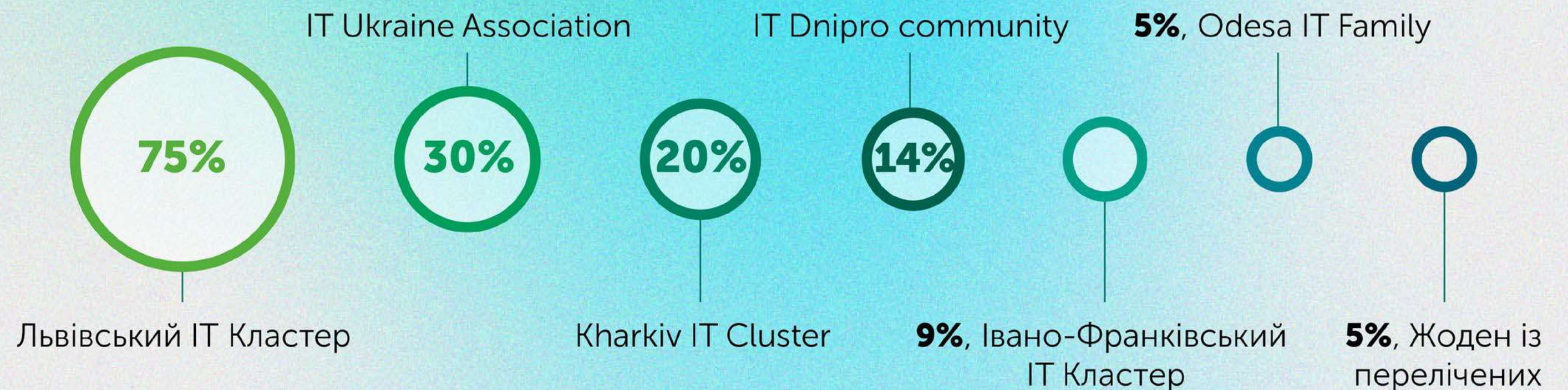
3.1. Ділова активність, доходи та витрати компаній

Профіль ІТ-компаній, що взяли участь в опитуванні

Розмір компанії

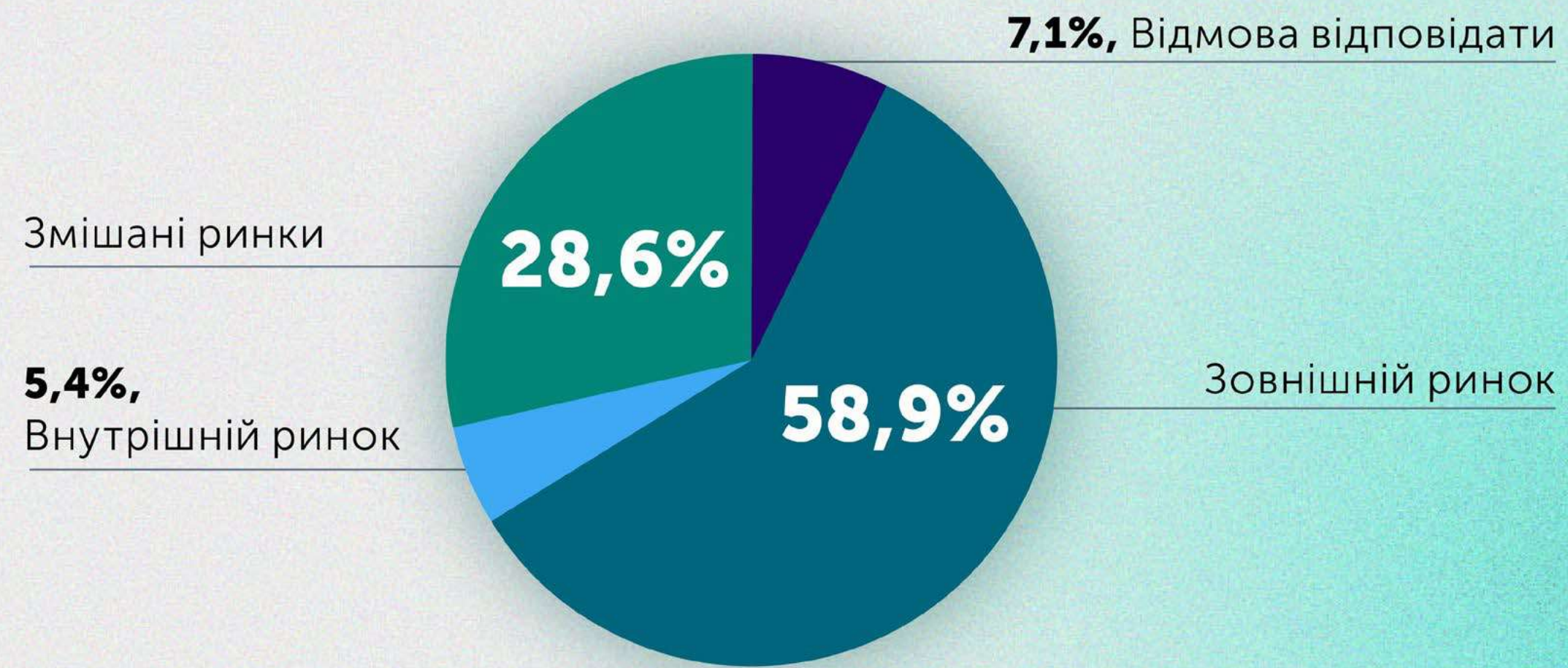
Тип компанії

3. ЕКОНОМІКА ВІЙНИ

3.1. Ділова активність, доходи та витрати компаній

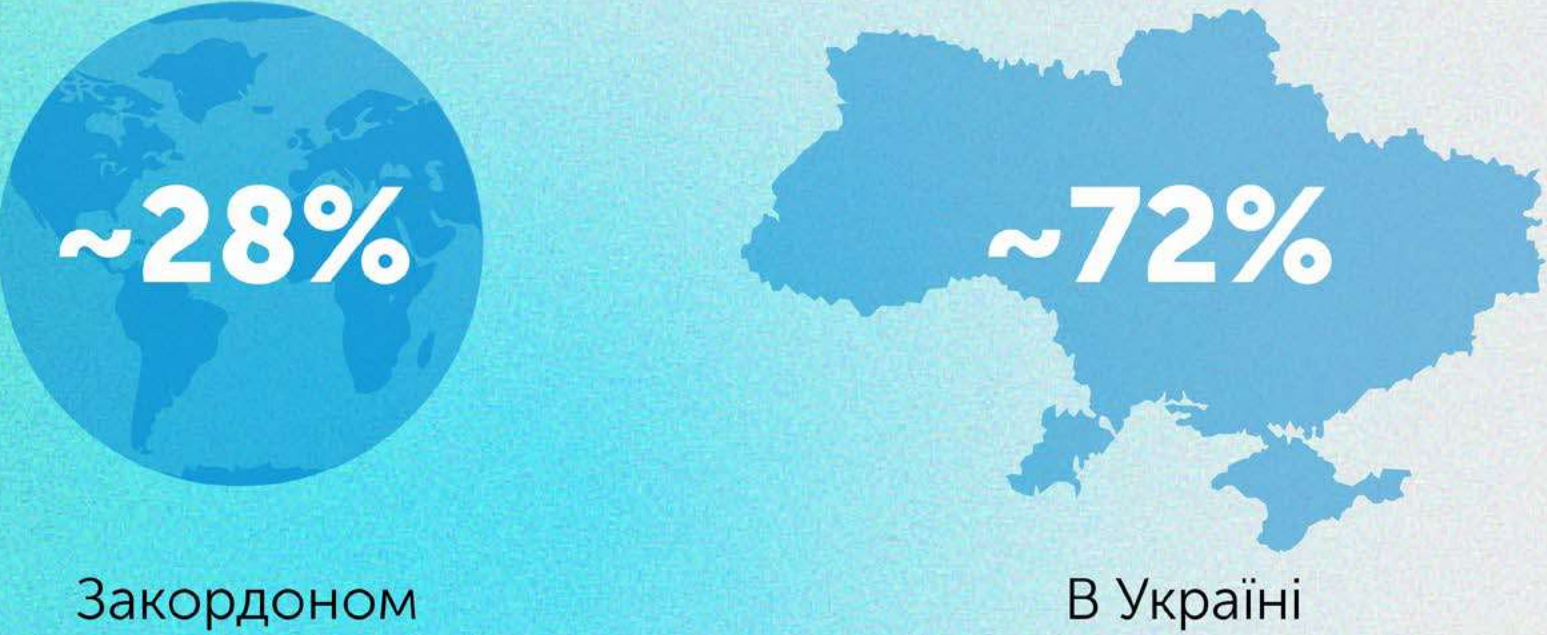
Орієнтація на ринки

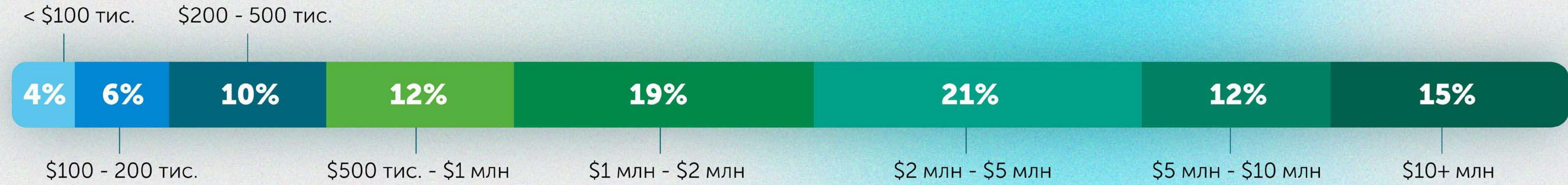
13% після 24.02.2022 змінили розташування HQ.

68% компаній відновили свою діяльність майже повністю - на 90% та більше.

Розташування центру прийняття рішень компаній

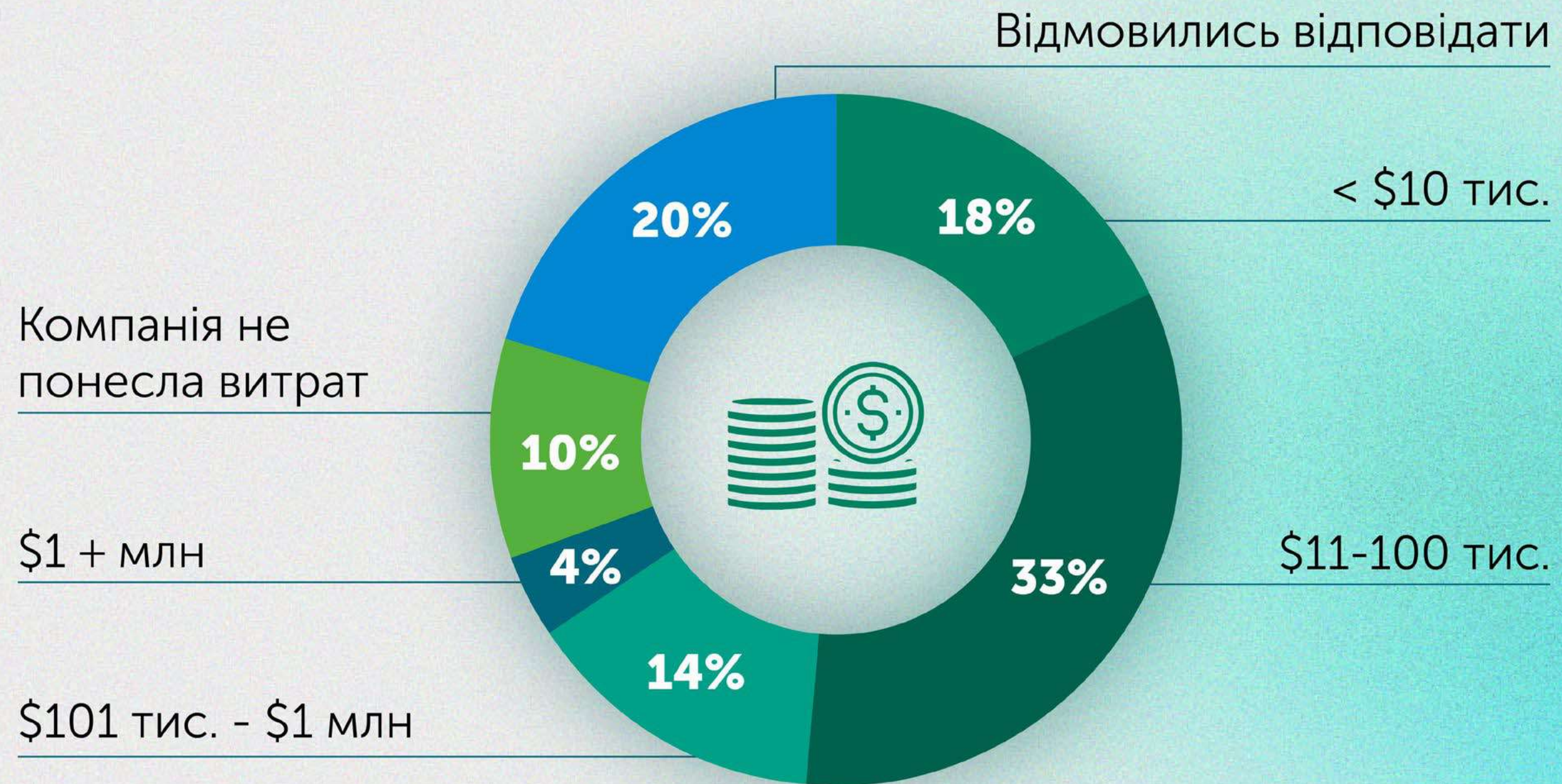
Річний оборот компаній (усіх їхніх українських офісів) у 2022 році

3. ЕКОНОМІКА ВІЙНИ

3.1. Ділова активність, доходи та витрати компаній

Витрати ІТ-компаній у зв'язку з релокацією / відкриттям нового офісу*

87%

були змушені внести зміни у роботу представництв у зв'язку з повномасштабним вторгненням

34%

зазнали змін у розміщенні спеціалістів та контракторів компанії.

\$30 000

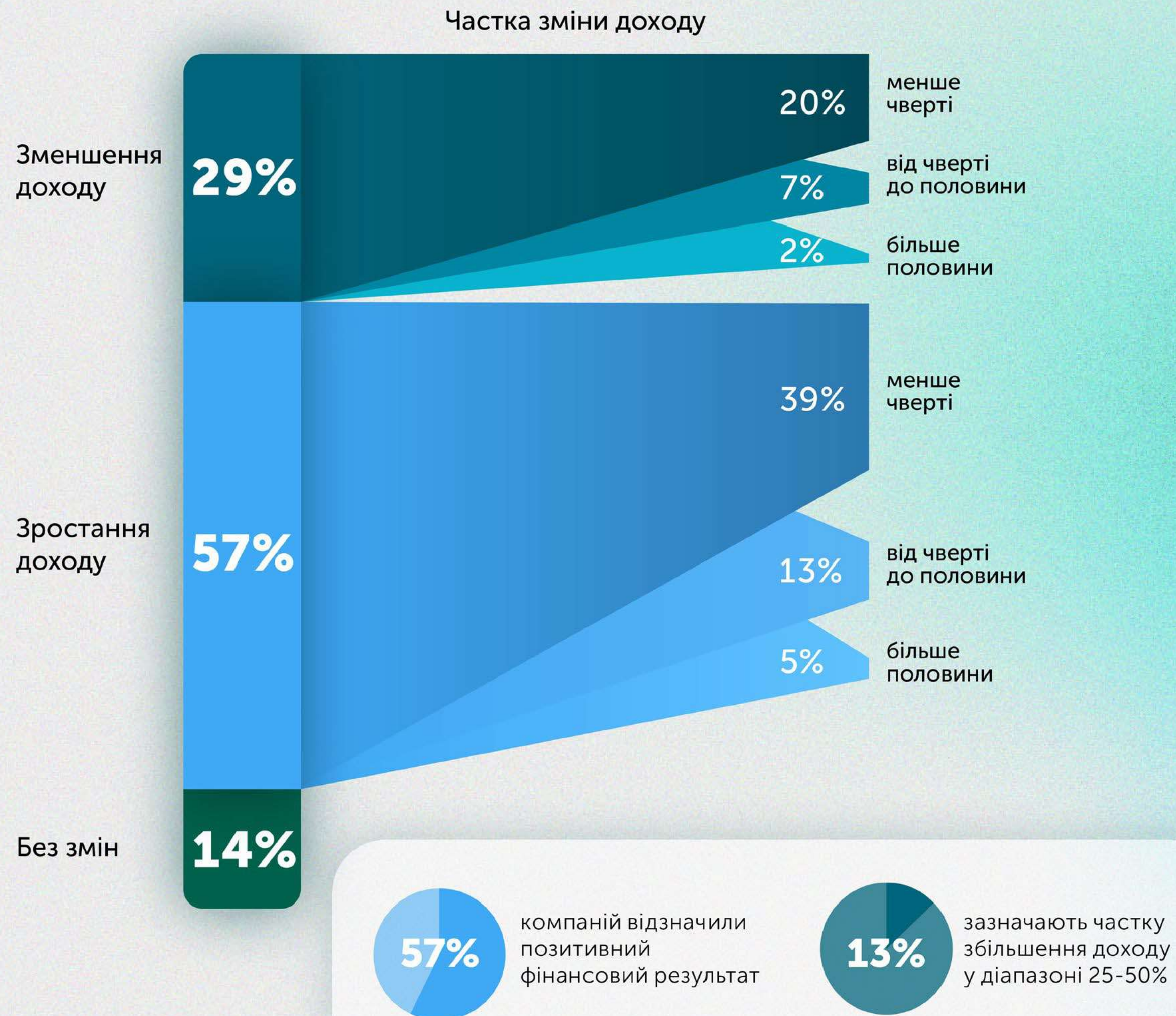
медіанне значення витрат компаній на релокацію офісу

* Серед респондентів, які задекларували зміни у роботі офісів / представництв після початку вторгнення

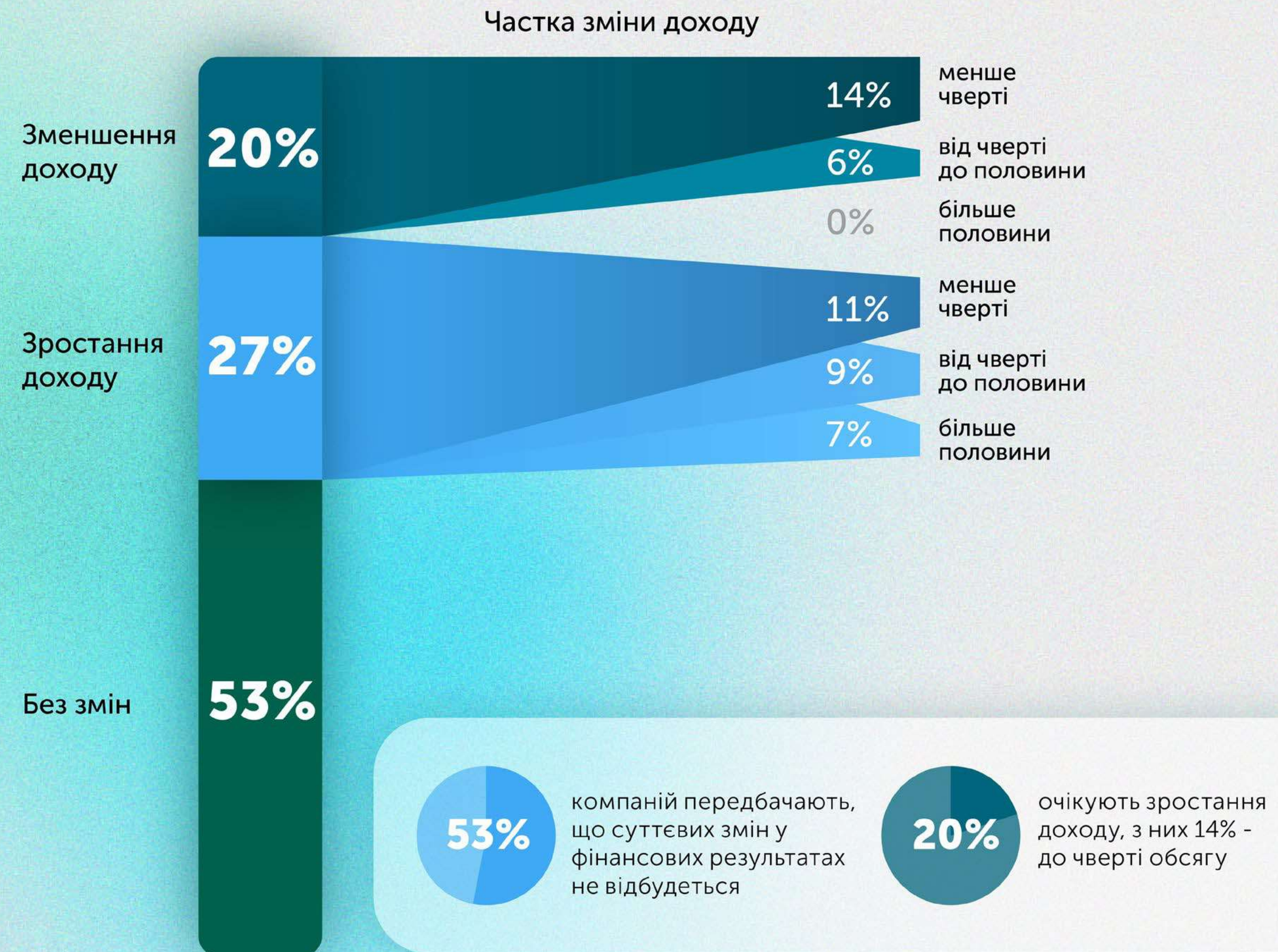
3. ЕКОНОМІКА ВІЙНИ

3.1. Ділова активність, доходи та витрати компаній

Фінансовий результат компаній за підсумками першого кварталу 2022 року

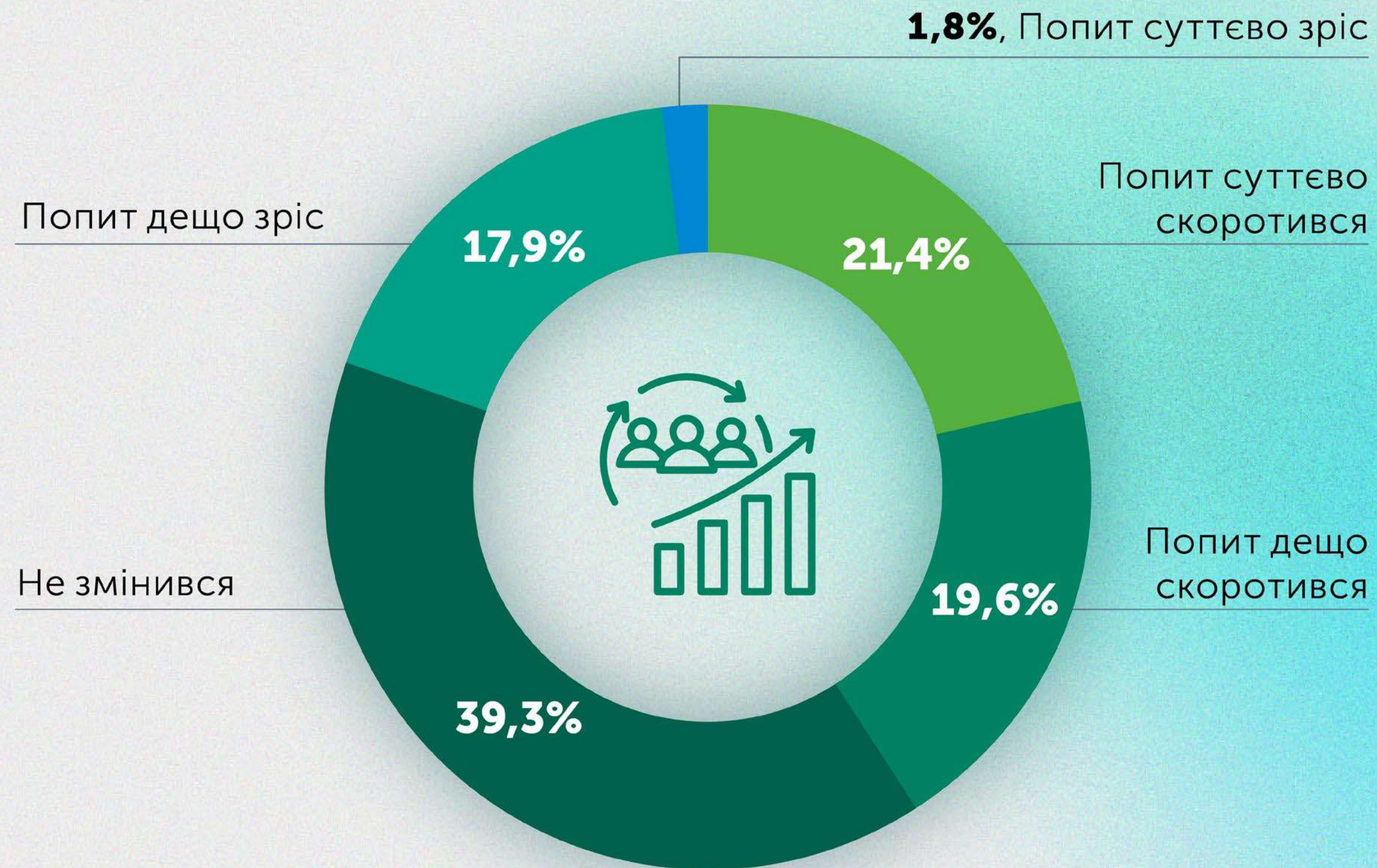
Фінансові очікування компаній на перший квартал 2023 року

3. ЕКОНОМІКА ВІЙНИ

3.1. Ділова активність, доходи та витрати компаній

Оцінка попиту від клієнтів на послуги компанії

40%

СЕО вказують, що отримували повідомлення від клієнтів про призупинення чи перенесення проєктів у зв'язку з ситуацією в Україні.

65%

компаній отримували повідомлення від клієнтів про додаткові можливості співпраці як прояв підтримки у зв'язку з війною в Україні.

3. ЕКОНОМІКА ВІЙНИ

3.1. Ділова активність, доходи та витрати компаній

Взаємодія ІТ-компаній з клієнтами*

58%

компаній зазначають, що мають нові замовлення від клієнтів.

25%

компаній мали випадки розірвання контрактів з початком повномасштабного вторгнення росії.

18%

компаній недоотримали або втратили від чверті до половини доходу через розірвані контракти у зв'язку з війною.

7%

втратили більше половини доходу.

*Респонденти могли обирати декілька варіантів відповідей.

3. ЕКОНОМІКА ВІЙНИ

3.1. Ділова активність, доходи та витрати компаній

96%

компаній фінансово підтримують реалізацію проєктів, що наближають нас до перемоги (wartime projects)*

Кошти, передані ІТ-компаніями на проєкти перемоги

*Під wartime projects ми маємо на увазі фінансову підтримку ЗСУ чи ТрО, гуманітарні місії, закупівлю обладнання тощо.

3. ЕКОНОМІКА ВІЙНИ

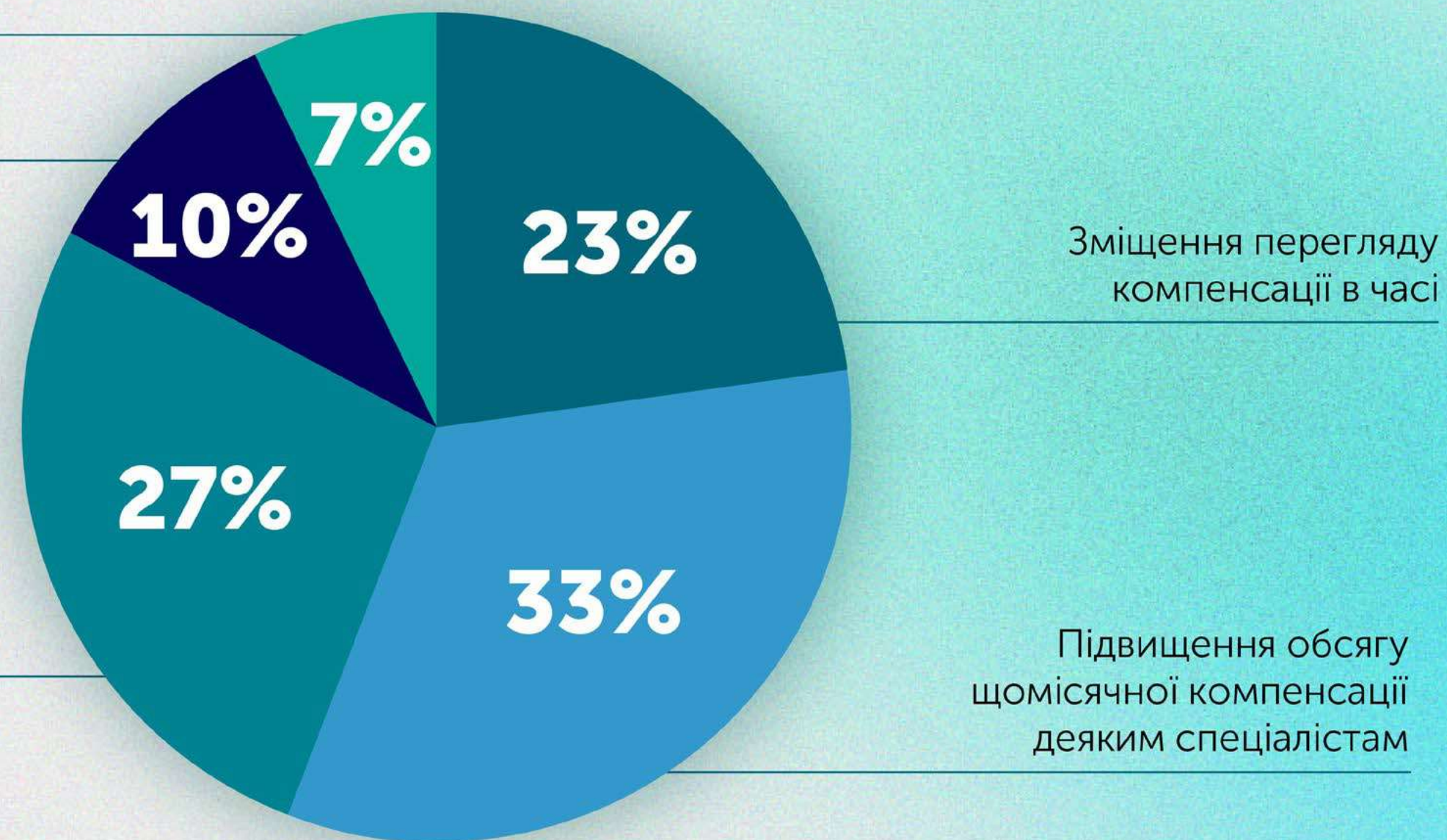
3.2. Зміни у компенсаційній політиці

Загальні зміни у компенсаційній політиці компаній*

Зниження обсягу щомісячної компенсації всім спеціалістам

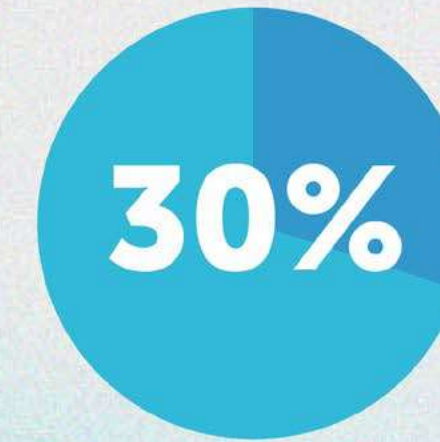
Зниження обсягу щомісячної компенсації деяким категоріям спеціалістів

Підвищення обсягу щомісячної компенсації всім спеціалістам

Зміщення перегляду компенсації в часі

Підвищення обсягу щомісячної компенсації деяким спеціалістам

декларують зміни у компенсаційній політиці компанії після 24 лютого 2022 року

44%

ІТ-компаній заморожували планове підвищення рівня компенсацій за останні пів року.

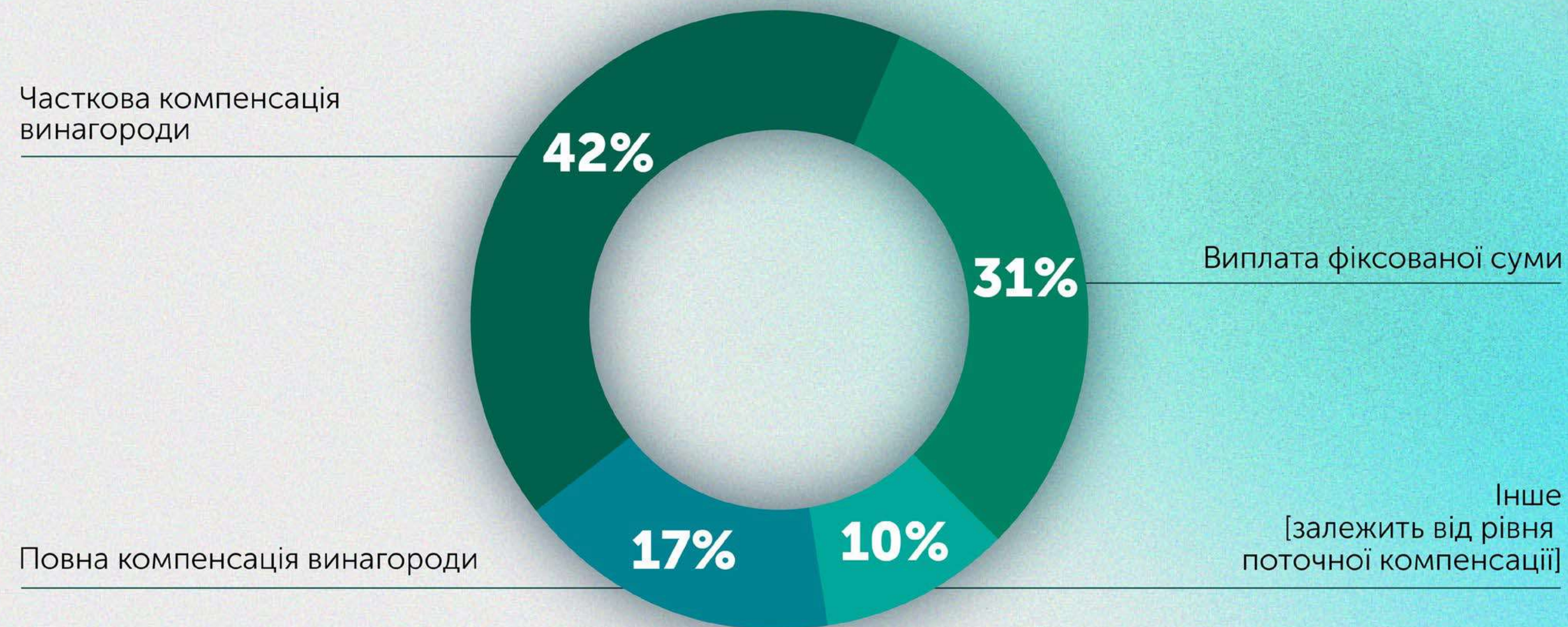
*Серед тих, хто задекларував зміни у компенсаційній політиці

3. ЕКОНОМІКА ВІЙНИ

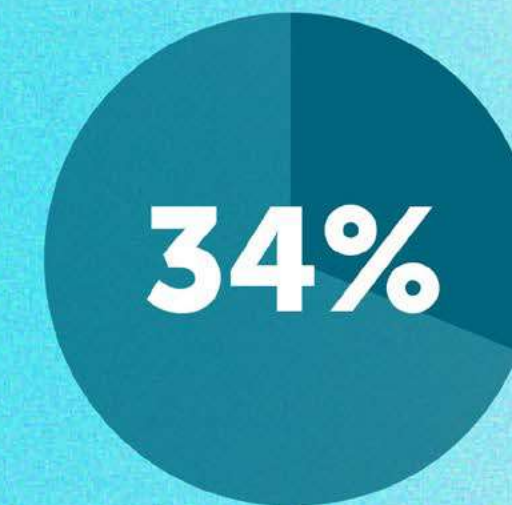
3.2. Зміни у компенсаційній політиці

Особливості компенсаційної політики компаній для окремих категорій працівників*

Мобілізовані до лав ЗСУ

Компанії підтримують своїх працівників мобілізованих до ЗСУ та забезпечують їм часткову компенсацію винагороди або виплату фіксованої суми.

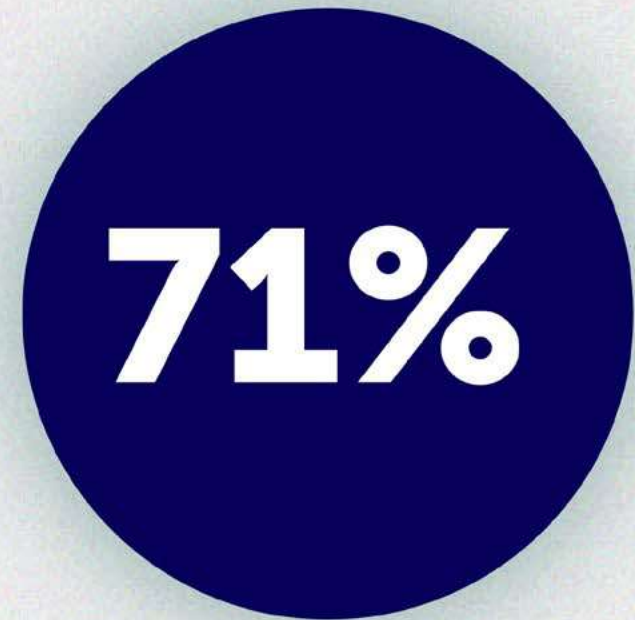

ІТ-компаній переглядали фінансові відносини із працівниками, призваними до лав ЗСУ

*Серед тих, хто задекларував зміни у компенсаційній політиці

3. ЕКОНОМІКА ВІЙНИ

3.3. Працівники та контрактори: попит на кадри, найм, резерв

ІТ-компаній зазначають, що станом на період опитування проводили набір фахівців на відкриті вакансії.

опитаних СЕО зазначають, що клієнти висувають додаткові вимоги щодо підбору фахівців на їхні проєкти

Пріоритети в наймі:

Місце проживання фахівця не береться до уваги при наймі

31%

Пріоритетним є найм фахівців, які наразі проживають в Україні

40%

Пріоритетним є найм фахівців, які наразі проживають закордоном

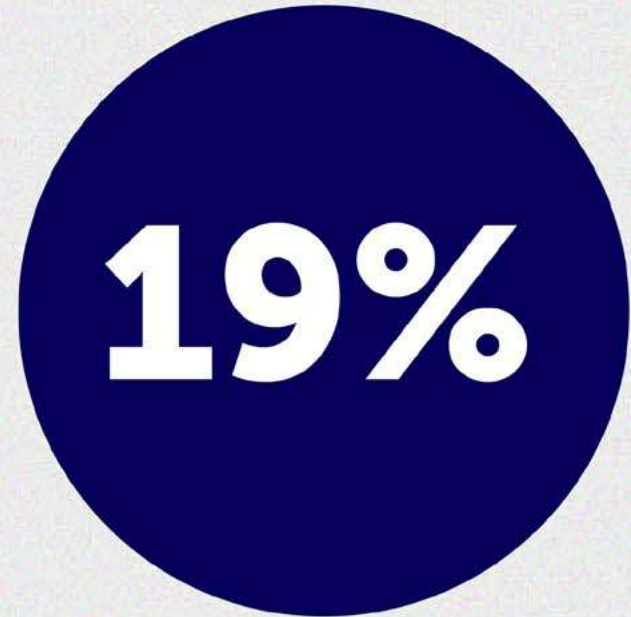
29%

Додаткові вимоги клієнтів:

Перебування працівників закордоном [Принаймні частини команди, "пріоритетно, якщо посада передбачає перевагу живого спілкування над онлайн зустрічами (Sales, Business Development, PR, etc.)]; перебування працівників на Заході України; найм лише іноземців, "Звісно, не в росії, і не в білорусі".

3. ЕКОНОМІКА ВІЙНИ

3.3. Працівники та контрактори: попит на кадри, найм, резерв

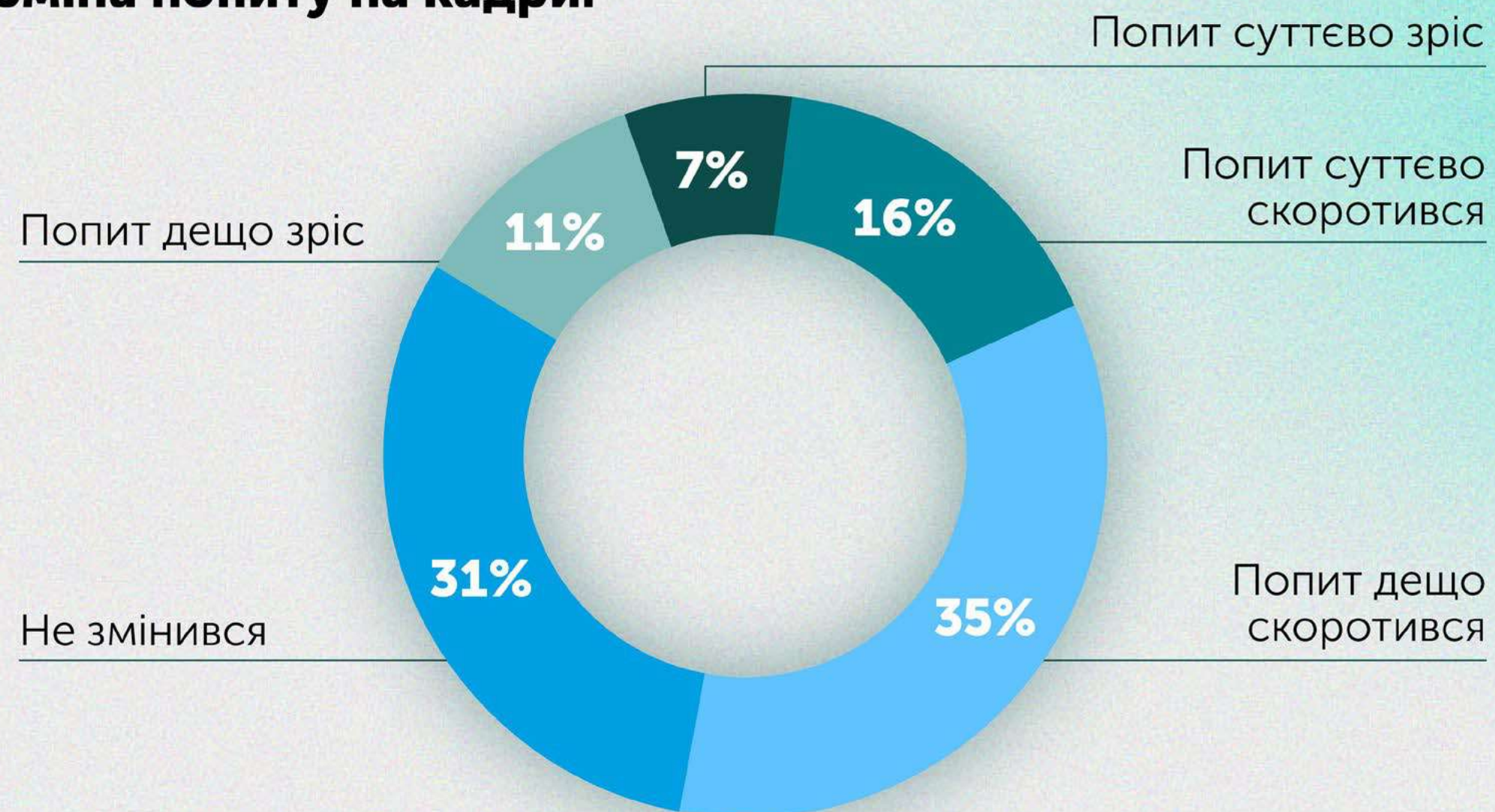

СЕО зазначили, що у компанії відбувались позапланові звільнення за останній рік (як з ініціативи працівників, так і з ініціативи компанії).

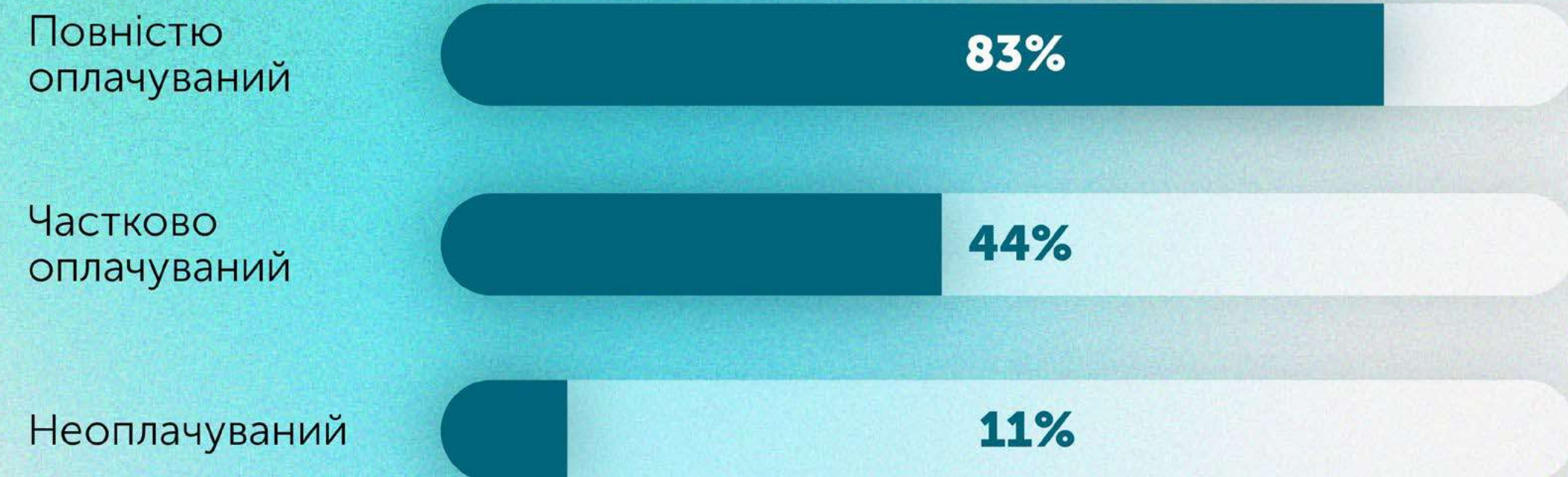

компаній станом на період опитування мали працівників, переведених в резерв.

Зміна попиту на кадри:

Умови компенсації для ІТ-працівників, яких переведено на bench*:

* Серед тих, хто зазначили, що мають спеціалістів у резерві

3. ЕКОНОМІКА ВІЙНИ

3.4. Здоров'я компанії за оцінками CEO

Самооцінка CEO «здоров'я компанії»

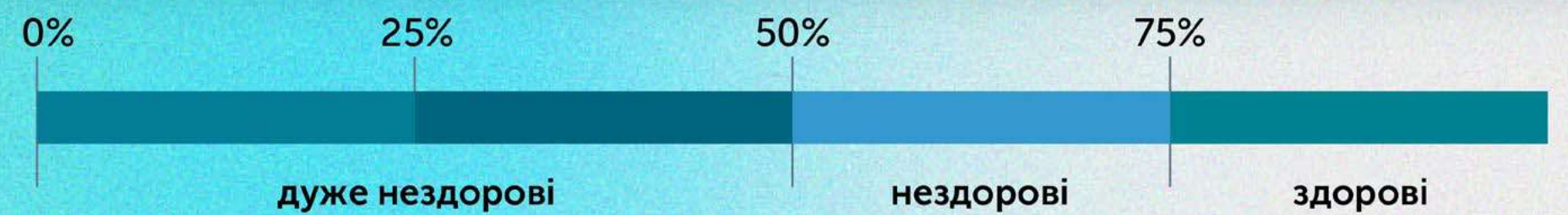
Прогнози цих «здорових» компаній щодо фінансового становища компанії в короткостроковій перспективі (рік часу)

19% компаній оцінюють «здоров'я компанії» як недостатнє.

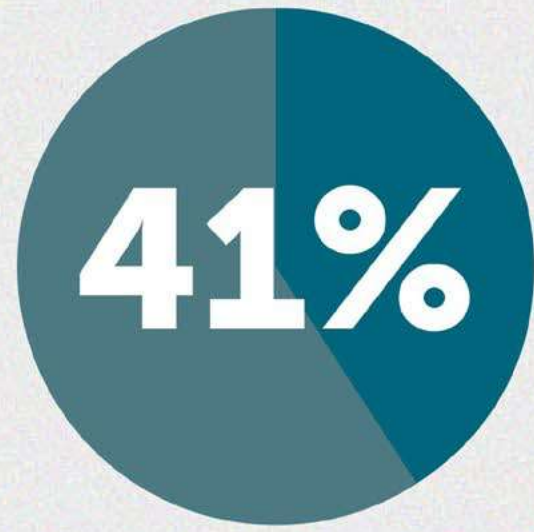
«Здоров'я компанії»

комплексний індикатор, який включає ділову активність, фінансові показники, загальне самопочуття команди, соціально відповідальну активність тощо. До категорії «умовно здорових та здорових» відносимо тих, хто ставить оцінку 75% та більше, «нездорових» - нижче 75%

3. ЕКОНОМІКА ВІЙНИ

3.5. Плани щодо відкриття нових офісів

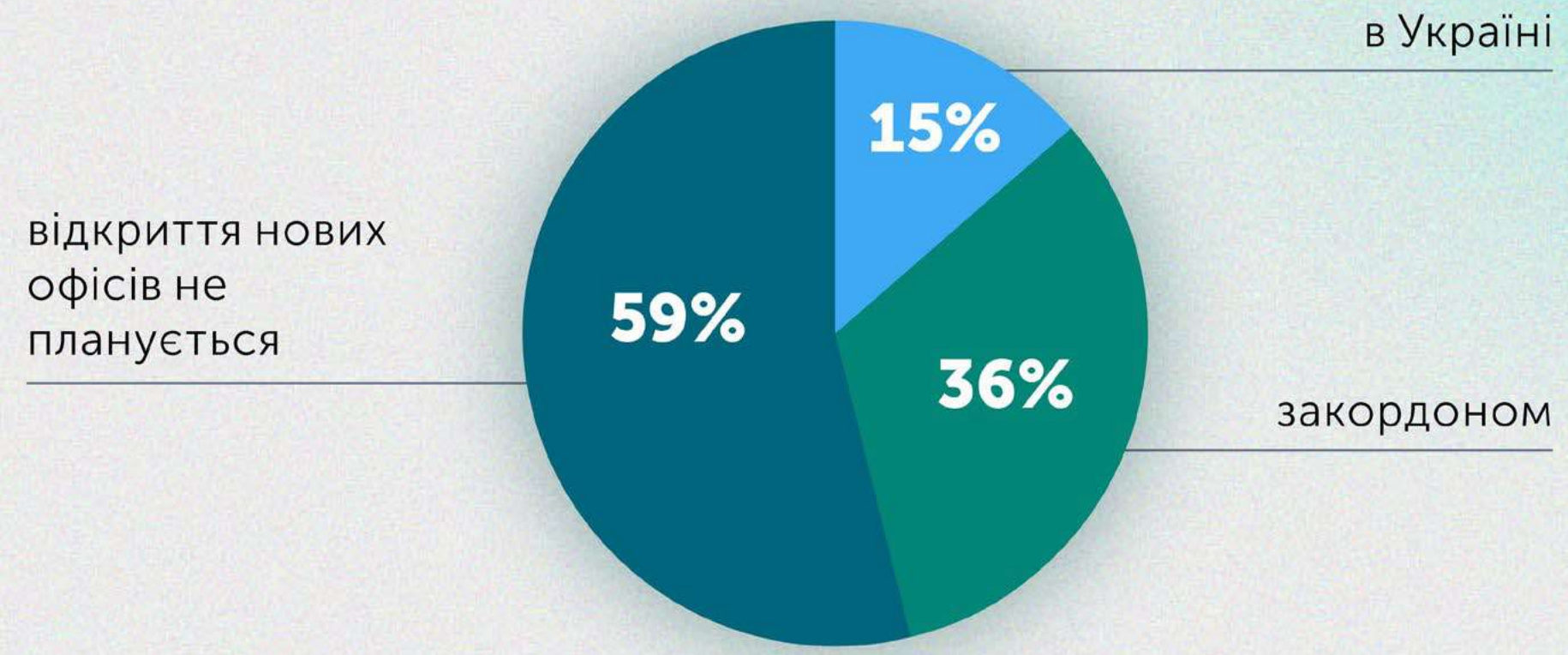

СЕО ІТ-компаній планують у найближчий рік відкривати нові офіси. Найпопулярніший вибір нової локації — Польща

Спостерігається низький рівень інтересу у відкритті регіональних офісів в Україні.

Плани відкрити новий офіс у короткотерміновій перспективі:

В Україні

- 3% | Київ
- 3% | Львів
- 2% | Дніпро
- 2% | Одеса
- 2% | Чернівці
- Закарпаття
- Тернопіль
- Івано-Франківськ
- Кам'янець-Подільський

Закордоном

- 20% | Польща [зокрема, Варшава, Краків, Познань]
- 4% | Іспанія [Малага]
- 4% | США
- 3% | Естонія [Таллінн]
- 3% | Португалія [Лісабон]
- 2% | Болгарія [Варна]
- 2% | Румунія [Спліт, Осієк]
- 2% | Хорватія
- Великобританія
- Канада [Калгарі]
- Литва
- Чехія [Прага]
- Німеччина [Кьольн]
- ОАЕ
- Франція
- Індія
- Латинська Америка
- Люксембург
- Мексика
- Швейцарія [Базель]
- Туреччина [Стамбул]

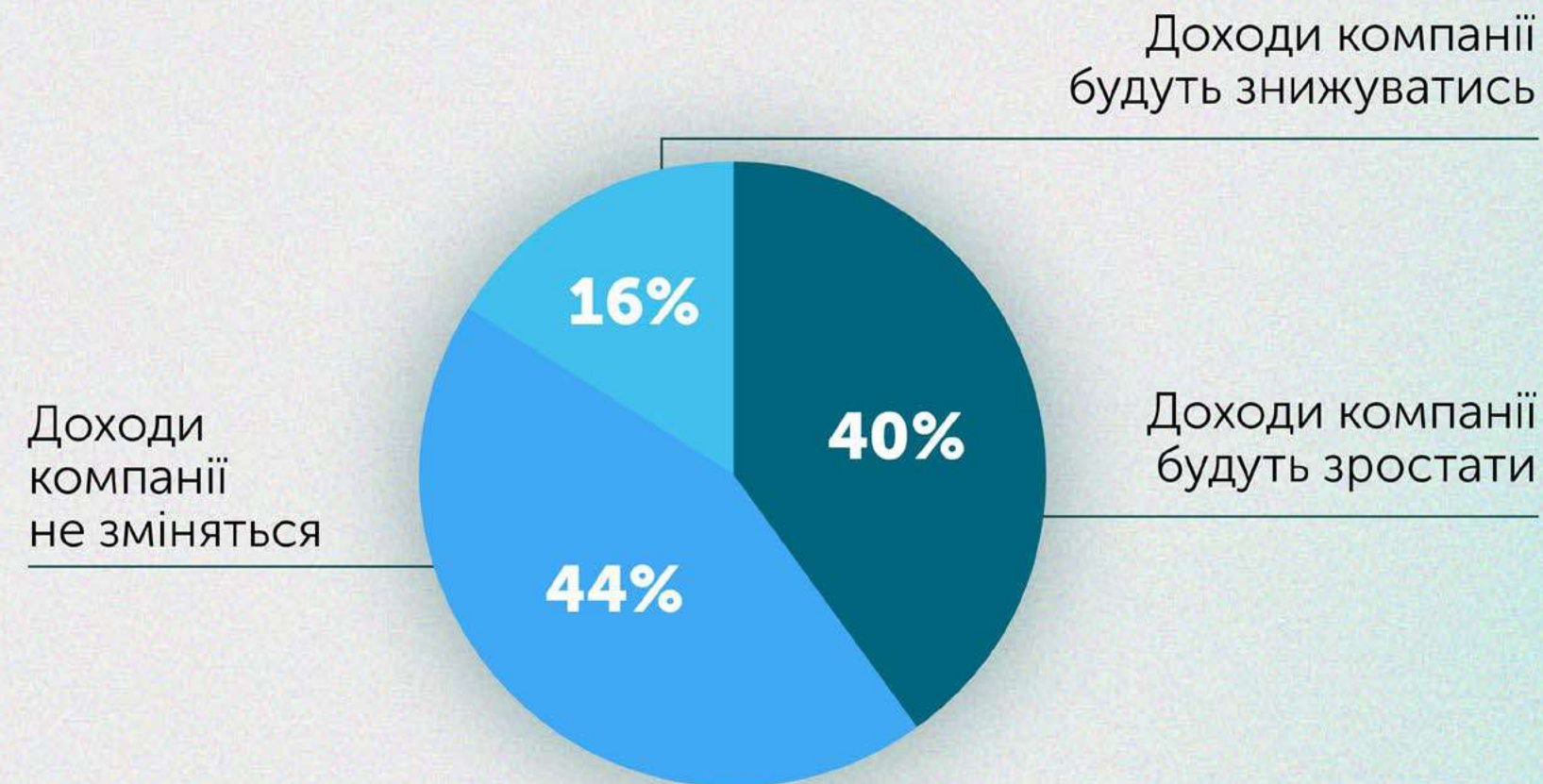
ЕКОНОМІЧНІ ОЧІКУВАННЯ УЧАСНИКІВ ІТ-РИНКУ

4. ЕКОНОМІЧНІ ОЧІКУВАННЯ УЧАСНИКІВ ІТ-РИНКУ

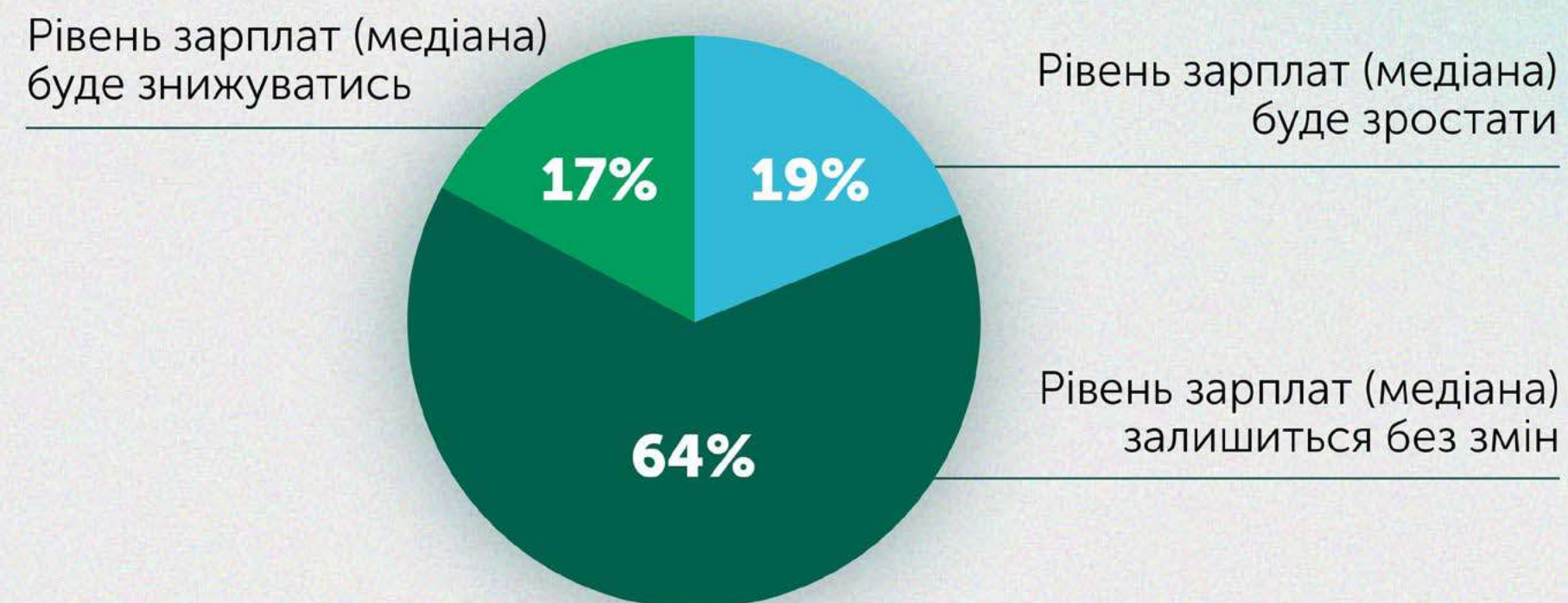
4.1. Очікування CEO

Прогнози CEO щодо фінансового становища компанії через рік

Очікування керівників ІТ-компаній в короткотерміновій перспективі стримано оптимістичні.

Прогнози CEO щодо медіанної зарплати в ІТ-індустрії України через рік

Прогнози CEO щодо розвитку ІТ-індустрії України

4. ЕКОНОМІЧНІ ОЧІКУВАННЯ УЧАСНИКІВ ІТ-РИНКУ

4.2. Очікування ІТ-спеціалістів

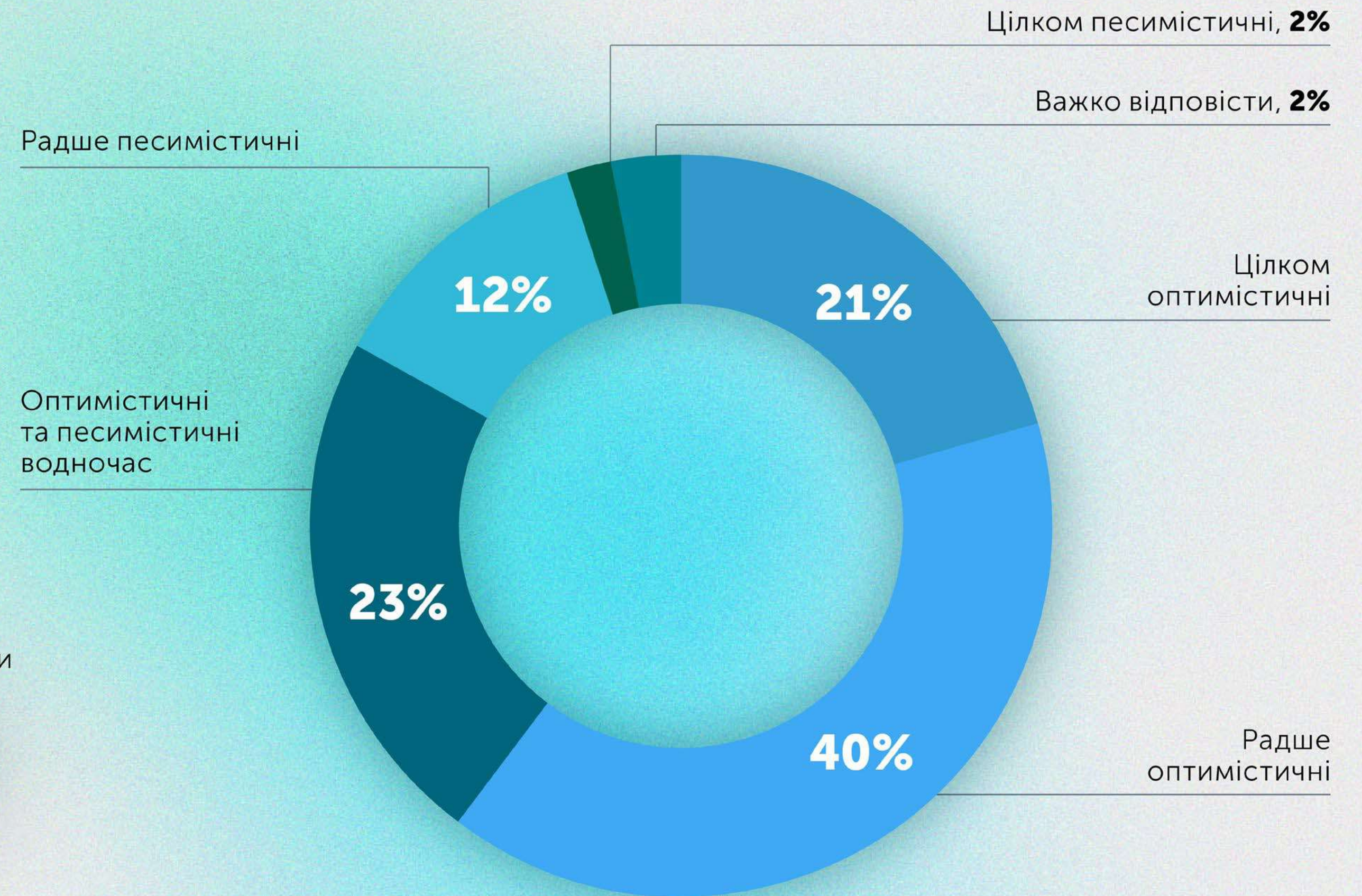
61%

Більшість учасників ІТ-ринку мають помірні економічні очікування щодо розвитку ІТ-індустрії в Україні.

Прогнози щодо медіанної зарплати в ІТ індустрії України в короткостроковій перспективі (рік часу)

Прогнози щодо стану ІТ індустрії України в короткостроковій перспективі (рік часу)

ДОДАТКИ

ФАКТОРИ ЗМІНИ МІГРАЦІЙНИХ УСТАНОВОК ПЕРЕМІЩЕНИХ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ З ЦІЛЬОВИХ ОБЛАСТЕЙ

5. ДОДАТКИ. ФАКТОРИ ЗМІНИ МІГРАЦІЙНИХ УСТАНОВОК ПЕРЕМІЩЕНИХ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ З ЦІЛЬОВИХ ОБЛАСТЕЙ

5.1. Повна перемога України над росією. Повернення контролю над усією територією, включно з Кримом та окремими районами Донецької і Луганської областей.

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Намагатимусь виїхати за кордон	12%	14%	17%	12%
Важко відповісти	9%	10%	13%	10%
Залишусь жити в Україні	80% рідне* (76%) інше (24%)	76% рідне (78%) інше (22%)	70% рідне (74%) інше (26%)	78% рідне (76%) інше (24%)
Міграційний балансир	0,68	0,60	0,63	0,67
Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон	<1%	<1%	1%	<1%
Зміна позиції на користь виїхати за кордон	4%	5%	7%	5%
Позиція взагалі не змінилась	50%	52%	48%	51%
Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	39%	37%	39%	37%
Кардинальна зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	6%	5%	6%	6%

* Таким чином подаємо уточнення бажаного місця проживання для респондентів, які обрали варіанти відповіді «Залишусь жити в Україні» та «Радше залишусь жити в Україні» щодо запропонованого фактору. Повне формулювання пропонує альтернатив: «Повернусь у рідне місто / село» [рідне місто] та «Залишусь жити в Україні але в іншому не рідному місті / селі» [інше місто].

5. ДОДАТКИ. ФАКТОРИ ЗМІНИ МІГРАЦІЙНИХ УСТАНОВОК ПЕРЕМІЩЕНИХ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ З ЦІЛЬОВИХ ОБЛАСТЕЙ

5.2. Перемога України над росією. Повернення контролю над територією, крім Криму.

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Намагатимусь виїхати за кордон	14%	18%	22%	16%
Важко відповісти	13%	11%	18%	11%
Залишусь жити в Україні	73% рідне (77%) інше (23%)	71% рідне (78%) інше (22%)	60% рідне (74%) інше (26%)	72% рідне (77%) інше (23%)
Міграційний балансир	0,51	0,43	0,38	0,48
Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон	1%	1%	2%	1%
Зміна позиції на користь виїхати за кордон	8%	8%	9%	8%
Позиція взагалі не змінилась	51%	53%	51%	52%
Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	35%	34%	34%	34%
Кардинальна зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	5%	4%	3%	5%

5. ДОДАТКИ. ФАКТОРИ ЗМІНИ МІГРАЦІЙНИХ УСТАНОВОК ПЕРЕМІЩЕНИХ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ З ЦІЛЬОВИХ ОБЛАСТЕЙ

5.3. Замороження воєнної ситуації з режимом припинення вогню.

Лінія розмежування встановлена як до 23.02.2022 або дещо далі в сторону кордону з росією

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Намагатимусь виїхати за кордон	37%	38%	44%	39%
Важко відповісти	13%	14%	19%	15%
Залишусь жити в Україні	50% рідне (72%) інше (28%)	48% рідне (66%) інше (34%)	37% рідне (%) інше (%)	46% рідне (71%) інше (29%)
Міграційний балансир	-0,29	-0,40	-0,43	-0,43
Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон	7%	7%	10%	9%
Зміна позиції на користь виїхати за кордон	27%	32%	27%	30%
Позиція взагалі не змінилась	44%	43%	44%	42%
Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	20%	15%	18%	17%
Кардинальна зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	2%	3%	2%	2%

5. ДОДАТКИ. ФАКТОРИ ЗМІНИ МІГРАЦІЙНИХ УСТАНОВОК ПЕРЕМІЩЕНИХ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ З ЦІЛЬОВИХ ОБЛАСТЕЙ

5.4. Замороження воєнної ситуації з режимом припинення вогню.

Лінія розмежування буде посунута вглиб України у порівнянні з 23.02.2022

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Намагатимусь виїхати за кордон	52%	56%	66%	58%
Важко відповісти	15%	14%	16%	13%
Залишусь жити в Україні	33% рідне (58%) інше (42%)	30% рідне (36%) інше (64%)	19% рідне (47%) інше (53%)	29% рідне (43%) інше (57%)
Міграційний балансир	-0,87	-1,01	-1,12	-1,03
Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон	13%	17%	21%	17%
Зміна позиції на користь виїхати за кордон	38%	39%	36%	39%
Позиція взагалі не змінилась	38%	35%	34%	35%
Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	10%	9%	8%	9%
Кардинальна зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	1%	1%	1%	1%

5. ДОДАТКИ. ФАКТОРИ ЗМІНИ МІГРАЦІЙНИХ УСТАНОВОК ПЕРЕМІЩЕНИХ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ З ЦІЛЬОВИХ ОБЛАСТЕЙ

5.5. Відбудова України відбувається за підтримки Заходу

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Намагатимусь виїхати за кордон	13%	14%	18%	12%
Важко відповісти	10%	13%	14%	13%
Залишусь жити в Україні	76%	73%	67%	35%
Міграційний балансир	0,59	0,49	0,53	0,56
Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон	<1%	-	1%	<1%
Зміна позиції на користь виїхати за кордон	7%	9%	9%	8%
Позиція взагалі не змінилась	50%	52%	52%	52%
Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	37%	35%	32%	35%
Кардинальна зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	6%	5%	7%	6%

5. ДОДАТКИ. ФАКТОРИ ЗМІНИ МІГРАЦІЙНИХ УСТАНОВОК ПЕРЕМІЩЕНИХ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ З ЦІЛЬОВИХ ОБЛАСТЕЙ

5.6. Відбудова України відбувається без підтримки Заходу

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Намагатимусь виїхати за кордон	35%	33%	46%	35%
Важко відповісти	20%	19%	18%	17%
Залишусь жити в Україні	45%	48%	36%	48%
Міграційний балансир	-0,35	-0,34	-0,43	-0,32
Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон	4%	4%	7%	4%
Зміна позиції на користь виїхати за кордон	32%	31%	33%	31%
Позиція взагалі не змінилась	49%	50%	42%	48%
Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	14%	13%	16%	15%
Кардинальна зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	2%	2%	2%	2%

5. ДОДАТКИ. ФАКТОРИ ЗМІНИ МІГРАЦІЙНИХ УСТАНОВОК ПЕРЕМІЩЕНИХ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ З ЦІЛЬОВИХ ОБЛАСТЕЙ

5.7. Модернізація країни базується на лібералізації економіки, впровадженні економічних свобод, у тому числі мінімальному оподаткуванні

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Намагатимусь виїхати за кордон	12%	13%	16%	12%
Важко відповісти	9%	11%	15%	11%
Залишусь жити в Україні	79%	76%	69%	77%
Міграційний балансир	0,64	0,50	0,60	0,58
Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон	1%	1%	2%	1%
Зміна позиції на користь виїхати за кордон	7%	10%	9%	9%
Позиція взагалі не змінилась	48%	49%	44%	49%
Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	37%	34%	38%	35%
Кардинальна зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	7%	6%	7%	7%

5. ДОДАТКИ. ФАКТОРИ ЗМІНИ МІГРАЦІЙНИХ УСТАНОВОК ПЕРЕМІЩЕНИХ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ З ЦІЛЬОВИХ ОБЛАСТЕЙ

5.8. Відновлення та функціонування економіки відбувається через жорстке державне регулювання, зокрема щодо умов ведення бізнесу, оподаткування тощо

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Намагатимусь виїхати за кордон	47%	44%	56%	45%
Важко відповісти	20%	22%	22%	21%
Залишусь жити в Україні	32%	34%	23%	34%
Міграційний балансир	-0,80	-0,78	-0,87	-0,78
Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон	12%	10%	12%	11%
Зміна позиції на користь виїхати за кордон	39%	44%	44%	41%
Позиція взагалі не змінилась	38%	36%	31%	37%
Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	10%	9%	12%	11%
Кардинальна зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	1%	1%	1%	1%

5. ДОДАТКИ. ФАКТОРИ ЗМІНИ МІГРАЦІЙНИХ УСТАНОВОК ПЕРЕМІЩЕНИХ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ З ЦІЛЬОВИХ ОБЛАСТЕЙ

5.9. Стратегія безпеки держави базується виключно на розбудові професійної армії

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Намагатимусь виїхати за кордон	20%	25%	29%	25%
Важко відповісти	18%	17%	19%	17%
Залишусь жити в Україні	61%	58%	51%	58%
Міграційний балансир	0,16	-0,04	0,07	0,02
Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон	3%	3%	6%	4%
Зміна позиції на користь виїхати за кордон	20%	26%	22%	22%
Позиція взагалі не змінилась	45%	46%	40%	46%
Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	28%	23%	28%	25%
Кардинальна зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	4%	3%	4%	3%

5. ДОДАТКИ. ФАКТОРИ ЗМІНИ МІГРАЦІЙНИХ УСТАНОВОК ПЕРЕМІЩЕНИХ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ З ЦІЛЬОВИХ ОБЛАСТЕЙ

5.10. Стратегія безпеки держави передбачає також загальну мобілізацію та військове зобов'язання

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Намагатимусь виїхати за кордон	45%	50%	60%	50%
Важко відповісти	19%	18%	16%	18%
Залишусь жити в Україні	35%	32%	24%	32%
Міграційний балансир	-0,72	-0,91	-0,97	-0,87
Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон	11%	15%	18%	15%
Зміна позиції на користь виїхати за кордон	38%	40%	38%	38%
Позиція взагалі не змінилась	38%	35%	32%	34%
Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	12%	10%	11%	11%
Кардинальна зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	<1%	1%	2%	1%

5. ДОДАТКИ. ФАКТОРИ ЗМІНИ МІГРАЦІЙНИХ УСТАНОВОК ПЕРЕМІЩЕНИХ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ З ЦІЛЬОВИХ ОБЛАСТЕЙ

5.11. Дефіцит вакансій в Україні для ІТ спеціалістів

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Намагатимусь виїхати за кордон	43%	47%	56%	47%
Важко відповісти	23%	19%	20%	19%
Залишусь жити в Україні	33%	34%	24%	33%
Міграційний балансир	-0,70	-0,79	-0,86	-0,78
Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон	10%	14%	13%	13%
Зміна позиції на користь виїхати за кордон	38%	36%	40%	37%
Позиція взагалі не змінилась	37%	38%	34%	37%
Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	13%	10%	10%	11%
Кардинальна зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	1%	2%	3%	2%

5. ДОДАТКИ. ФАКТОРИ ЗМІНИ МІГРАЦІЙНИХ УСТАНОВОК ПЕРЕМІЩЕНИХ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ З ЦІЛЬОВИХ ОБЛАСТЕЙ

5.12. Дефіцит ІТ спеціалістів в Україні, значна кількість вакансій

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Намагатимусь виїхати за кордон	17%	20%	20%	18%
Важко відповісти	14%	15%	19%	16%
Залишусь жити в Україні	69%	65%	61%	66%
Міграційний балансир	0,39	0,22	0,39	0,29
Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон	2%	2%	2%	2%
Зміна позиції на користь виїхати за кордон	12%	13%	14%	14%
Позиція взагалі не змінилась	49%	54%	45%	51%
Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	32%	27%	33%	28%
Кардинальна зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	5%	3%	6%	5%

5. ДОДАТКИ. ФАКТОРИ ЗМІНИ МІГРАЦІЙНИХ УСТАНОВОК ПЕРЕМІЩЕНИХ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ З ЦІЛЬОВИХ ОБЛАСТЕЙ

5.13. Компанії створюють умови та / або додаткові стимули для релокейту (переїзду) за кордон

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Намагатимусь виїхати за кордон	44%	43%	49%	43%
Важко відповісти	21%	24%	24%	24%
Залишусь жити в Україні	35% рідне (69%) інше (31%)	33% рідне (82%) інше (18%)	27% рідне (79%) інше (21%)	34% рідне (82%) інше (18%)
Міграційний балансир	-0,69	-0,78	-0,71	-0,73
Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон	8%	9%	8%	9%
Зміна позиції на користь виїхати за кордон	41%	44%	43%	43%
Позиція взагалі не змінилась	39%	37%	39%	36%
Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	11%	9%	10%	11%
Кардинальна зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	<1%	1%	-	<1%

5. ДОДАТКИ. ФАКТОРИ ЗМІНИ МІГРАЦІЙНИХ УСТАНОВОК ПЕРЕМІЩЕНИХ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ З ЦІЛЬОВИХ ОБЛАСТЕЙ

5.14. Компанії створюють умови та / або додаткові стимули для роботи в безпечних місцях (локаціях) в Україні

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Намагатимусь виїхати за кордон	19%	20%	22%	18%
Важко відповісти	18%	15%	20%	18%
Залишусь жити в Україні	64% рідне (69%) інше (31%)	65% рідне (64%) інше (36%)	57% рідне (63%) інше (37%)	64% рідне (63%) інше (37%)
Міграційний балансир	0,28	0,24	0,32	0,27
Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон	2%	1%	3%	1%
Зміна позиції на користь виїхати за кордон	13%	14%	15%	15%
Позиція взагалі не змінилась	51%	55%	48%	52%
Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	32%	27%	30%	28%
Кардинальна зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	2%	3%	5%	4%

5. ДОДАТКИ. ФАКТОРИ ЗМІНИ МІГРАЦІЙНИХ УСТАНОВОК ПЕРЕМІЩЕНИХ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ З ЦІЛЬОВИХ ОБЛАСТЕЙ

5.15. Втрата Вами роботи в Україні

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Намагатимусь виїхати за кордон	41%	45%	45%	44%
Важко відповісти	23%	20%	30%	22%
Залишусь жити в Україні	36% рідне (74%) інше (26%)	35% рідне (68%) інше (32%)	25% рідне (75%) інше (25%)	33% рідне (69%) інше (31%)
Міграційний балансир	-0,67	-0,80	-0,69	-0,78
Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон	10%	14%	7%	13%
Зміна позиції на користь виїхати за кордон	34%	37%	43%	39%
Позиція взагалі не змінилась	43%	37%	35%	34%
Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	12%	11%	13%	13%
Кардинальна зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	1%	1%	2%	1%

5. ДОДАТКИ. ФАКТОРИ ЗМІНИ МІГРАЦІЙНИХ УСТАНОВОК ПЕРЕМІЩЕНИХ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ З ЦІЛЬОВИХ ОБЛАСТЕЙ

5.16. Гіпотетична втрата житла за місцем постійного проживання

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Намагатимусь виїхати за кордон	47%	44%	56%	47%
Важко відповісти	20%	18%	18%	19%
Залишусь жити в Україні	33% рідне (52%) інше (48%)	38% рідне (39%) інше (61%)	27% рідне (32%) інше (68%)	34% рідне (38%) інше (62%)
Міграційний балансир	-0,78	-0,69	-0,80	-0,78
Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон	11%	10%	15%	12%
Зміна позиції на користь виїхати за кордон	38%	37%	31%	37%
Позиція взагалі не змінилась	41%	41%	42%	39%
Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	10%	12%	11%	11%
Кардинальна зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	1%	1%	1%	1%

5. ДОДАТКИ. ФАКТОРИ ЗМІНИ МІГРАЦІЙНИХ УСТАНОВОК ПЕРЕМІЩЕНИХ ІТ-СПЕЦІАЛІСТІВ З ЦІЛЬОВИХ ОБЛАСТЕЙ

5.17. Підвищення вартості проживання (ріст цін на товари та послуги, оренда житла тощо)

	Київ та Київська область	Харків та Харківська область	Дніпропетровська та Запорізька області	Донецька та Луганська області
Намагатимусь виїхати за кордон	28%	34%	43%	34%
Важко відповісти	27%	22%	20%	22%
Залишусь жити в Україні	45% рідне (73%) інше (27%)	43% рідне (70%) інше (30%)	37% рідне (77%) інше (23%)	44% рідне (73%) інше (27%)
Міграційний балансир	-0,23	-0,44	-0,40	-0,38
Кардинальна зміна позиції на користь виїхати за кордон	4%	6%	5%	6%
Зміна позиції на користь виїхати за кордон	28%	34%	35%	33%
Позиція взагалі не змінилась	49%	45%	43%	43%
Зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	18%	14%	15%	17%
Кардинальна зміна позиції на користь залишитись жити в Україні	1%	1%	2%	2%

Створення цього звіту стало можливим завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID), згідно з умовами гранту, наданого Асоціації «Львівський Кластер інформаційних технологій та бізнес-послуг» в рамках Проєкту USAID «Економічна підтримка України».

Зміст цього звіту є відповідальністю Асоціації «Львівський Кластер інформаційних технологій та бізнес-послуг» та необов'язково відображає погляди USAID чи Уряду Сполучених Штатів Америки.